

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας "Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ "Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

Πειραιώς 4, Αθήνα 104 31 • τηλ.: 210 5238158 • ΚΩΔ. 2532 • email: agia.triada@kaloskopi.gr • www.kaloskopi.gr

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤ' • ΧΡΟΝΟΣ 45ος • ΤΕΥΧΟΣ 192 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019

Πρόσκληση

*Το Διοικητικό Συμβούλιο
του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»
καλεί τα μέλη του,
την Κυριακή 26 Ιανουαρίου 2020 και ώρα 11:00 πμ
στην αίθουσα εκδηλώσεων «ΠΛΕΙΑΔΕΣ» του ξενοδοχείου NOVOTEL
(Μιχαήλ Βόδα 4-6),
στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου.*

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- Συνάντηση μελών, ανταλλαγή ευχών.
- Χαιρετισμός του προέδρου Δ.Σ και κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας.
- Εκλογή προεδρείου της Γενικής Συνέλευσης.
- Παρουσίαση του Οικονομικού Απολογισμού του έτους 2019 και της έκθεσης της Εξελεγκτικής Επιτροπής.
- Κατάθεση του Προϋπολογισμού έτους 2020 για συζήτηση και έγκριση.
- Απολογισμός έργου του Δ. Σ. έτους 2019.
- Γενική συζήτηση (σε θέματα που αφορούν το Σύνδεσμο και το Χωριό).
- Βράβευση των επιτυχόντων το έτος 2019 σε ΑΕΙ.
- Κλείσιμο εργασιών Γενικής Συνέλευσης.

Να είμαστε όλοι εκεί!

Δράσεις του Συνδέσμου

- Καθαρίστηκε το μονοπάτι από τα Μνήματα μέχρι τη Φτερόλακα.
- Άρχισαν οι πρόβες του χορευτικού κάθε δεύτερη Κυριακή του μήνα στο γραφείο του Συνδέσμου.
- Ο πρόεδρος και μέλη του Δ.Σ. συμμετείχαν στη γιορτή της 28 Οκτωβρίου στο χωριό και η δασκάλα του χορευτικού οργάνωσε στην πλατεία χορευτική εκδήλωση τιμώντας το χρονικό της ημέρας.
- Επανεκδόθηκε επικαιροποιημένος ο Τηλεφωνικός Κατάλογος Καλοσκοπιτών με καταχωρημένα τηλέφωνα και διευθύνσεις 425 συγχωριανών μας.
- Στολίστηκε σε συνεργασία με τον πρόεδρο της κοινότητας και τη βοήθεια μελών μας Χριστουγεννιάτικο δένδρο στην πλατεία του χωριού μας.

Δραστηριότητες της Τοπικής Κοινότητας

- Αποκαταστάθηκε η ροή του ποταμού στο Τομπρούκι μετά από τη διάθεση σκαπτικού μηχανήματος από το δήμο.
- Πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις για το θέμα νομιμοποίησης και επαναδημοπράτησης του κοινοτικού καταστήματος.
- Στις 5 Δεκεμβρίου ο πρόεδρος Κώστας Ματθαίου και το μέλος Κώστας Χαμηλός συνόδευσαν

Ρώσους Αξιωματούχους στο μνημείο πεσόντων στην Αγία Τριάδα για να καταθέσουν στεφάνι καθόσον για κάποιους λόγους δεν κατάφεραν να παραστούν στην επίσημη εκδήλωση που έγινε στις 17 Ιουνίου 2019.

- Έγινε καθαριότητα της πλατείας και των γύρω από αυτή χώρων από τα ξερά φύλλα.

Ενίσχυση του Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου

Για συντήρηση και επισκευές της εκκλησίας του χωριού μας έδωσαν:

Ο Γιάννης Ν. Βασιλείου 200 € για την επισκευή του ωρολογίου στη μνήμη του Βαγγέλη Ντζάνη.

Η Όλγα Αλεξίου 1.250 € για την επισκευή του κωδωνοστασίου στη μνήμη του συζύγου της Βαγγέλη Ντζάνη.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου ευχαριστεί:

- Τον λογιστή Γιάννη Γρηγοράκο (γιο της Δήμητρας Αθ. Αλεξίου) για τη συνεχή δωρεάν λογιστική υποστήριξη που παρέχει στο Σύνδεσμο.
- Τον δικηγόρο Ευάγγελο Παλούκη για τη συνεχή νομική υποστήριξη που παρέχει στο Σύνδεσμο.

“Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ”

Τριμηνιαία Εφημερίδα
Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών
Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”
(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-Εκδότης:
Νάκος Γεωργίου, Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)
Πειραιώς 4 • Αθήνα 104 31
τηλ. & φάξ: 210 52.38.158
e-mail: agia.triada@kaloskopi.gr
www.kaloskopi.gr
Συντακτική Ομάδα:
Γεωργίου Νάκος, Δανιήλ Νικόλαος,
Δερμάνη – Αλεξανδρή Ελένη, Καλόγηρος Ιωάννης,
Τσόχλας Κωνσταντίνος.

Ηλ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦ. ΤΕΧΝΩΝ
Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26 • ΤΗΛ. 210 5227552
e-mail: info@antoniadis-sa.gr

Τηλεφωνικός Κατάλογος Καλοσκοπιτών

Ολοκληρώθηκε ο Τηλεφωνικός Κατάλογος 2020 και θα διατίθεται, έναντι συμβολικού ποσού 2€, από το Γραφείο του Συνδέσμου, τη Λαογραφική Έκθεση, και στη Γ.Σ. Περιλαμβάνει:

Ονόματα και Διευθύνσεις: 425	
• Καλοσκοπή: 14	
• Αθήνα-Πειραιάς-Αττική: 339	• Κρήτη: 2
• Αμφίκλεια: 1	• Λαμία: 20
• Άμφισσα: 2	• Λάρισα: 1
• Βόλος: 7	• Λιβαδειά: 8
• Βουνιχώρα: 1	• Λέρος: 1
• Γραβιά: 3	• Λιλαία: 1
• Δαύλεια: 1	• Μαλεσίνη: 1
• Θεσσαλονίκη: 15	• Ξυλόκαστρο: 1
• Καναδάς: 1	• Πάτρα: 1
• Καρπενήσι: 1	• Ρόδος: 1
• Καστέλλια: 2	• Σέρρες: 1
Τηλέφωνα: 711	
• Σταθερά Τηλέφωνα στην Καλοσκοπή: 92	
• Σταθερά Τηλέφωνα: 392	
• Κινητά Τηλέφωνα: 227	

Ευχαριστούμε όσους μας έδωσαν τα στοιχεία τους και όσους βοήθησαν στη σύνταξη, επεξεργασία και έκδοση του Τηλεφωνικού Καταλόγου. Στις 425 διευθύνσεις και στα 711 τηλέφωνα θα βρείτε πάνω από χίλιους συγχωριανούς, μέλη και φίλους του Συνδέσμου μας, που μπορείτε να επικοινωνείτε.

Σεισμός την 1η Σεπτεμβρίου 2019

Σεισμός σημειώθηκε 24 χιλιόμετρα νότια της Λαμίας, στο ύψος μεταξύ Γραβιάς και ΣΣ Μπράλου, στις 23:49 το βράδυ της Κυριακής **1η Σεπτεμβρίου 2019**, με το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών να δίνει ως μέγεθος τα **3,8 ρίχτερ**. Ο σεισμός είχε εστιακό βάθος μόλις τα 5 χιλιόμετρα. Ο σεισμός συνοδευόταν από βοή και έγινε ιδιαίτερα αισθητός στην **Καλοσκοπή** και όλη την ορεινή Παρνασσίδα.

Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση από πλευράς σεισμικότητας στην Ευρώπη και την έκτη παγκοσμίως. Ο πρώτος σεισμός για τον οποίο έχουμε στοιχεία είναι ο σεισμός του έτους 426 π.Χ.

Τον χειμώνα του **έτους 426 π.Χ.** ο αρχαίος κόσμος έζησε έναν από τους πιο καταστροφικούς σεισμούς που συντάραξε την περιοχή της Φθιώτιδος, και που έγινε αισθητός στην Αθήνα (προκαλώντας μάλιστα και μετατόπιση του νοτιοανατολικού τμήματος του Παρθενώνα που είχε τελειώσει πριν 12 χρόνια), στην Εύβοια, στη Θήβα και προ πάντων στον Βοιωτικό Ορχομενό. Η ισχύς του σεισμού ήταν **7,0 ρίχτερ**. (Θουκυδίδου Ιστορίαι Γ 87 – 89).

Στις **14 Ιουλίου 1852**, σεισμός εντάσεως **6,0 ρίχτερ**, προκάλεσε καταρρεύσεις βράχων κοντά στους Δελφούς και στην περιοχή μεταξύ της **Γραβιάς** και του **Μαυρολιθαρίου**. Καταστράφηκαν πολλοί οικισμοί όπου υπήρξαν 10 ανθρώπινα θύματα και σκοτώθηκαν πολλά αιγοπρόβατα από καταρρεύσεις βράχων. (Βασίλης ΠΑΠΑΖΑΧΟΣ – Κατερίνα ΠΑΠΑΖΑΧΟΥ. Οι ΣΕΙΣΜΟΙ της ΕΛΛΑΔΑΣ Γ' ΕΚΔΟΣΗ Σελίδα 222 – Εκδόσεις ΖΗΤΗ 2003).

Το έτος **361 μ.Χ.** έγινε σεισμός **6,8 ρίχτερ**, με **επίκεντρο τους Δελφούς**. Για το σεισμό αυτό έχουμε την πληροφορία του Χριστιανού ιστορικού **Φιλοστόργιου** ο οποίος γράφει ότι ο Ορειβάσιος, που είχε σταλεί από τον Αυτοκράτορα Ιουλιανό στους Δελφούς για να λάβει χρησμό, αναφέρει ότι ο ναός καταστράφηκε και ότι ο Απόλλωνας δεν έχει πια σπίτι. Ακόμη και το λάλον ύδωρ έχει στερέψει.

Αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο **Ιουλιανός (361 – 363)**. Γεννήθηκε το 331 στην Κωνσταντινούπολη και ήταν γιος του Ιουλίου Κωνσταντίου, ετεροθαλούς αδελφού του Μεγάλου Κωνσταντίνου. Προσπάθησε να επαναφέρει την ειδωλολατρία στην Αυτοκρατορία και από τους Εθνικούς αποκαλέστηκε Μένας. Για τους Χριστιανούς και την Ιστορία είναι ο «Παραβάτης» και ο «Αποστάτης». Ο ενθουσιασμός, όμως, του Ιουλιανού για την ειδωλολατρία αποδείχθηκε ανεδαφικός, καθώς η χριστιανισμός είχε αποκτήσει βαθιές ρίζες στην Αυτοκρατορία. Χαρακτηριστικός είναι ο χρησμός που φαίνεται να του έδωσε το Μαντείο των Δελφών:

«Εἴπατε τῷ βασιλεῖ, χαμαὶ πέσε δαίδαλος ἀγλή, οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλὴν βῆν, οὐ μάντιδα δάφνην, οὐ παγὰν γλῆφονσαν, ἀπέσβετο καὶ γλῆφον ὕδωρ.»

[Πείτε στο βασιλιά, ότι ο αυλός έχει πέσει στο χώμα ο Φοῖβος δεν έχει πια σπίτι, ούτε δάφνη μαντική, ούτε και πηγή που μιλάει, γιατί στέρεψε το νερό που μιλούσε]

Οκτώβριος 2019

Ιαματική πηγή Καλλιδρόμου (Ψωρονέρια)

Στη Δαμάστα και κοντά στην εθνική οδό Αθηνών – Λαμίας στη θέση Κουτσέκι βρίσκονται οι ιαματικές πηγές Ψωρονέρια, διαμορφωμένες σε υπαίθρια πισίνα διαστάσεων 15 x 60 μέτρων και μία μικρότερη. Σε πρόχειρες δεξαμενές οι λουόμενοι απολαμβάνουν την ιαματική ιδιότητα των νερών ελεύθερα και με ατομική τους ευθύνη καθόσον δεν υπάρχει οργανωμένη υποδομή. Ο φυσικός πόρος έχει θερμοκρασία 37,5ο C., ηλεκτρική αγωγιμότητα 45.200 μS/cm, ενεργή οξύτητα (pH) 6,18, ραδιενεργά στοιχεία: ραδόνιο (Rn) 12,14 Bq/l, ράδιο (Ra) 0,07 Bq/l, ουράνιο U < 0,005 mg/l, χημικά στοιχεία: χλώριο (Cl), νάτριο (Na), ασβέστιο (Ca), Μαγνήσιο (Mg), θειικά (SO), όξινα ανθρακικά (HCO3), Κάλιο (K), πυριτικά (SiO2), βάριο (B), λίθιο (Li) και αέρια:

υδρόθειο (H2S), διοξείδιο του άνθρακα (CO2). Σύμφωνα με τις παραπάνω μετρήσεις τα νερά της πηγής χαρακτηρίζονται ως μεσόθερμα, μεταλλικά, όξινα, χλωριούχα, ασθενώς ανθρακούχα και μετρίως υδροθειούχα. Η ιαματική πηγή ενδείκνυται σε ρευματικές, ορθοπεδικές, νευρολογικές παθήσεις και κακώσεις καθώς και σε δερματοπάθειες και σε γυναικολογικές παθήσεις και αντενδείκνυται σε σοβαρά συστηματικά, μεταδοτικά και εμπύρετα νοσήματα, πρόσφατες καρδιαγγειακές και εγκεφαλικές βλάβες, βαριές ψυχικές παθήσεις, εγκυμοσύνη μετά τον 6ο μήνα και έμμηνο ρύση.
(Πηγή: Κουσκούκης Κωνσταντίνος/Ιαματική ιατρική – συμπληρωματικές θεραπείες).

Εορτασμός 28ης Οκτωβρίου

Φωτο: Φάνης Σαρτζόγλου

Με σύμμαχο την ηλιόλουστη μέρα της 28ης Οκτωβρίου λόγω της παρατεταμένης καλοκαιρινής περιόδου, γιορτάσαμε στο χωριό μας την εθνική επτέτριο. Πολλοί συγχωριανοί μας συμμετείχαν στη θεία λειτουργία που έγινε στον Αη Γιώργη και στην κατάθεση στεφάνου στο ηρώο του χωριού. Στο ηρώο έγινε τρισάγιο από τον ιερέα μας Γεώργιο Περδικάρη, στεφάνι κατέθεσε ο πρόεδρος του χωριού **Κώστας Ματθαίου** και όλοι οι παριστάμενοι έψαλλαν τον εθνικό ύμνο. Ο συγχωριανός μας Βαγγέλης Τσιρώνης υπενθύμισε στους παρευρισκόμενους κάποια γεγονότα

της περιόδου εκείνης στο χωριό, καθόσον τα έζησε από κοντά στην παιδική του ηλικία. Μετά την κατάθεση παρέμειναν όλοι στην πλατεία, χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς, απόλαυσαν την ηλιόλουστη ημέρα, ήπια τον καφέ τους, που προμηθεύτηκαν από το καφέ του ξενώνα «ΟΝΕΙΡΟ», στις κερκίδες της πλατείας και συζήτησαν μεταξύ τους. Κυρίαρχο θέμα αυτή την περίοδο είναι το κλείσιμο του κεντρικού κοινοτικού καταστήματος, καθόσον ο μέχρι πρότινος ανάδοχος Π. Καπετανάκης μετέφερε την επιχείρησή του σε άλλο χωριό.

Το χωριό μας χωρίς μαγαζί

Φωτο: από το αρχείο του Συνδέσμου

Δυστυχώς το χωριό μας από τις αρχές του Νοέμβρη βρίσκεται χωρίς μαγαζί. Το κεντρικό κοινοτικό κατάστημα έκλεισε μετά από πέντε χρόνια λειτουργίας και βρίσκεται πάλι στη διαδικασία ανεύρεσης νέου αναδόχου. Οι λίγοι μόνιμοι κάτοικοι έχουν και άλλη μια δυσκολία στη διαβίωσή τους, χωρίς τον καθημερινό τόπο συνάντησής τους. Η λειτουργία του ξενώνα τα Σαββατοκύριακα απαλύνει κάπως το πρόβλημα αλλά κυρίως για τους επισκέπτες του Σαββατοκύριακου και όχι για τους μόνιμα διαμένοντες. Έστω και αυτό όμως κάτι είναι.

Η επαναλειτουργία του καταστήματος στο χωριό μας είναι επιτακτική ανάγκη, επειδή ο χώρος αυτός διαχρονικά συμβολίζει και είναι το κέντρο αναφοράς για τους Καλοσκοπιίτες.

Σε στενάχωρες στιγμές λύπης και μνήμης όπως και σε στιγμές χαράς και γιορτής, εκεί συγκεντρωνό-

μασαν για να μοιραστούμε μεταξύ μας λύπες και χαρές.

Στην καθημερινότητα, το μαγαζί για το χωριό αποτελεί άλλοτε «εκκλησία», άλλοτε «λαϊκό δικαστήριο» και άλλοτε «λυτρωτικό καθαρτήριο ψυχής», τόσο τον χειμώνα με την ξυλόσομπα όσο και το καλοκαίρι, κάτω από τον παχύ ίσκιο των πλατάνων. Εκεί, όλοι δηλώνουμε την έλευση – παρουσία μας, καταθέταμε απόψεις, ακούγαμε άλλες γνώμες, ενημερωνόμασταν, σχολιάζαμε γεγονότα και γενικά συναντιόμασταν και επικοινωνούσαμε.

Στο μαγαζί συχνάζουμε εμείς, όμως, στο ίδιο μαγαζί πήγαινε συνεχώς ο πατέρας, ο παππούς, ο προπάππους μας. Δεν πρέπει να κοπεί αυτό το χωροχρονικό νήμα των γενεών.

Περισσότερο από ποτέ είναι σήμερα επιτακτική η ανάγκη διατήρησης του «θεσμού» του καταστήματος στο χωριό μας, που αποτελεί το βασικό αντίδοτο στη μελαγχολία και την αυτοαπομόνωση και πρέπει να παραμείνει ζωντανό. Για να συμβεί αυτό δεν αρκούν λόγια και διαγγέλματα, αλλά ευαισθητοποίηση και ενδιαφέρον από όλους και σε όλα τα επίπεδα.

Μέχρι σήμερα δυστυχώς δεν έχει σημειωθεί αξιόλογη πρόοδος που να μας κάνει αισιόδοξους ότι το κτίριο του καταστήματος θα νομιμοποιηθεί έγκαιρα ώστε να υπάρχει ο χρόνος για δημοπράτησή του και αν υπάρχει ενδιαφερόμενος επαγγελματίας να μπορεί από την άνοιξη ή την αρχή του Καλοκαιριού να το λειτουργήσει.

21 Νοεμβρίου της Μεσοσπορίτισσας

Τα «**Εισόδια της Θεοτόκου**» εορτή, με την οποία τιμάται η είσοδος της μικρής Μαρίας (Μαρίας) μαζί με τους γονείς της Ιωακείμ και Άννα στο Ναό του Σολομώντος στην Ιερουσαλήμ. Οι ευσεβείς γονείς της Θεοτόκου, Ιωακείμ και Άννα, έπειτα από εικοσαετή έγγαμο βίο, ήσαν άτεκνοι και παρακαλούσαν θερμά τον Θεό να τους χαρίσει ένα παιδί. Ο Θεός τους ανάγγειλε με Άγγελο ότι η επιθυμία τους θα εκπληρωθεί και η Άννα υποσχέθηκε να αφιερώσει το παιδί στον Θεό. Πράγματι, η Άννα έμεινε έγκυος και μετά από εννέα μήνες απέκτησε κόρη, την Μαρτίαν (Μαρία). Όταν η Μαρτίαν έγινε τριών ετών, οδηγήθηκε από τους γηραιούς γονείς της στο Ναό του Σολομώντος, προκειμένου να εκπληρωθεί το τάμα τους προς τον Θεό. Το νεαρό κορίτσι υπηρέτησε τον Ναό μέχρι τα 14 χρόνια του, οπότε αρραβωνιάστηκε τον Ιωσήφ και στη συνέχεια έγινε η μητέρα του Ιησού Χριστού.

Τα «Εισόδια της Θεοτόκου» καθιερώθηκαν ως εκκλησιαστική εορτή κατά τον 7ο αιώνα, πρώτα στην Ανατολή και πολύ αργότερα στη Δύση. Με τα «Εισόδια της Θεοτόκου» συνδέεται και η βασιλική της Αγίας Μαρίας, που χτίστηκε δίπλα στα ερείπια του Ναού του Σολομώντος και εγκαινιάστηκε στις 21 Νοεμβρίου 543 από τον βυζαντινό αυτοκράτορα Ιουστινιανό. Από αυτό το γεγονός φαίνεται να επελέγη από την εκκλησία ο εορτασμός των «Εισοδίων της Θεοτόκου» στις 21 Νοεμβρίου. Επί αυτοκράτορος Μανουήλ Α' Κομνηνού (1143-1180) καθιερώθηκε ως ημέρα αργίας για το Βυζάντιο.

Στις 21 Νοεμβρίου (Εισόδια της Θεοτόκου) ο καλός αγρότης έχει σπείρει τα μισά χωράφια (**Παναγία Μεσοσπορίτισσα**). Η σπορά ξεκινούσε τον Σεπτέμβριο και τελείωνε τον Δεκέμβριο. Οι γεωργοί είχαν συνδυάσει την σπορά με τις γιορτές της Παναγίας, την οποία θεωρούσαν προστάτιδα τους και φρόντιζαν η σπορά να ξεκινάει τον Σεπτέμβριο (στις 8 Σεπτεμβρίου εορτάζεται η **Γέννηση της Παναγίας**).

«Μισό 'φαγα, μισό 'σπειρα, μισό 'χω να περάσω».

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η εορτή «Εισοδίων της Θεοτόκου» για τους αγρότες. Στη λαϊκή παράδοση τα «εισόδια» συγχέονται με την «εσοδεία» (σοδειά). Είναι χειμώνας, η καλοκαιρινή σοδειά έχει καταναλωθεί κατά το ήμισυ, η σπορά βρίσκεται στη μέση και τα γεννήματα (καρποί) έχουν συγκεντρωθεί στο σπίτι, για τον υπόλοιπο χειμώνα. Στα «σόδια» της Παναγίας, είναι η ιδανική μέρα για να προσφερθούν στην Παναγία σπόροι, ως ευχαριστία για την προηγούμενη καλή σοδειά και παράκληση για την ευδοκίμηση της σποράς και την γονιμότητα της γης. Η μέρα αυτή είναι αργία για τους αγρότες. Η παράδοση θέλει τον «παραβάτη» να τιμωρείται από το Θεό και να παίρνει τελικά... **τη μισή σοδειά**.

Λέγεται και «**Παναγία Πολυσπορίτισσα**». Ο Δημ. Λουκόπουλος («Γεωργικά της Ρούμελης», Αθήναι 1938, σ.171) αναφέρει: «**Την 21ην Νοεμβρίου, οι γεωργοί γιορτάζουν την πολυσπορίτισσα. Πολυσπορίτισσα λένε, γιατί σε πολλά χωριά παίρνουν πολυσπόρια (σιτάρι, καλαμπόκι, κουκκιά, κ.λ.π.) και πάνε στην πηγή, τα ρίχνουν μέσα και λένε: όπως τρέχει το νερό, να τρέχει το βιό. Παίρνουν νερό και γυρίζουν. Επίσης τη μέρα αυτή αντί άλλο φαγητό βράζουν τα πολυσπόρια, τρώνε και μοιράζουν και σε δικούς τους για χρόνια πολλά**»

Θυμίζουν τα αρχαία «**Πυανέψια**», του ίδιου περίπου μήνα. Ο **Πυανέψιων** είναι ο τέταρτος στη σειρά μήνας στο Αττικό ημερολόγιο, που αντιστοιχούσε με το χρονικό διάστημα από μέσα Οκτωβρίου μέχρι μέσα Νοεμβρίου, αφιερωμένος στον Απόλλωνα. Ο μήνας αυτός πήρε το όνομά του από την πιο σημαντική γιορτή του μήνα αυτού, τα Πυανέψια

(Πυάνος + έψω = βράζω κουκιά). Τα Πυανέψια ήταν γιορτή στην αρχαία Αθήνα προς τιμήν του Απόλλωνα με προσφορά των πρώτων καρπών μετά τη συγκομιδή. Οι υπόλοιποι Έλληνες την αποκαλούσαν «**Πανόψια**», γιατί «**φαίνονταν όλοι οι καρποί**» (**πάντας τούς καρπούς τή ὤψει**).

Το όργωμα και η σπορά.

Το όργωμα με αλέτρι (άρτρο) γινόταν στην αρχή μόνον με τα βόδια. Κάθε γεωργός για να θεωρείται νοικοκύρης έπρεπε να έχει ένα ζευγάρι βόδια. (**Ζευγός** = ο αγρότης που οργώνει το χωράφι με ένα ζευγάρι βόδια). Αργότερα χρησιμοποιήθηκαν άλογα, μουλάρια, ακόμη και γαϊδούρια. Στο χωριό μας (Καλοσκοπή) λόγω της μικρής ιδιοκτησίας ήταν ασύμφορο να έχουν δύο βόδια και αργότερα δύο μουλάρια, έτσι έκαναν σύμπραξη (κολιγιά) με κάποιον άλλον, συνήθως συγγενή τους, και έκαναν το ζευγάρι.

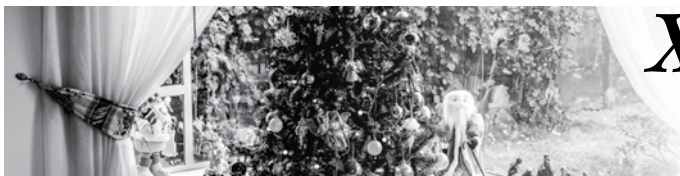
Όταν τελείωνε το όργωμα άρχιζε η σπορά. Ο αγρότης, έσπερνε με τα χέρια. Έβαζε τον σπόρο, σε ένα ειδικό σακούλι τον «ντορβά». Ακολουθούσε μια «αυλακιά» και με το χέρι σκορπούσε τον σπόρο. Για κάθε οργιά (τρία βήματα) έριχνε μια χούφτα σπόρο. Στη συνέχεια χρησιμοποιούσε πάλι το ζευγάρι, για να περάσει με τη «σβάρνα» όλο το χωράφι και να σκεπάσει τον σπόρο.

Ησίοδος (γύρω στο 800 με 700 π.χ.)

Στο ποίημα «**Έργα και Ημέραι**» ο Ησίοδος δίνει συμβουλές στους αγρότες για την καλλιέργεια της γης και αναφέρει πως η εργασία είναι ο μόνος δρόμος που εξασφαλίζει την επιτυχία. «**Έργον δ' ουδέν όνειδος, αεργίη δέ τ' όνειδος**» δηλαδή [*καμία εργασία δεν είναι ντροπή, ντροπή είναι να μην εργάζεται κανείς*]. Το έργο αυτό του Ησιόδου, πέραν όλων των άλλων, θεωρείται ως το πρώτο γεωργικό σύγγραμμα, περιγράφοντας ακόμη και το άροτρο, αναφέροντας ότι ήταν ξύλινο. Γι' αυτό τα «**ξύλινα άροτρα**» λέγονταν «**Ησιόδεια**». Συνδέει τις γεωργικές εργασίες με την πορεία των άστρων και αποτελεί ύμνο στη γεωργική καλλιέργεια. «**Όταν οι Πλειάδες (Πούλια) του Άτλαντα οι κόρες ανατέλλουν να αρχίζετε τον θερισμό και την σπορά όταν δύσουν**». Οι Πλειάδες, προβάλλουν για πρώτη φορά στην ανατολή τον Μάιο, διαλαλώντας τον ερχομό του καλοκαιριού που ζυγώνει. Κάθε Νοέμβριο βουτούν στη θάλασσα και χάνονται στη Δύση, κυνηγημένες από τον τρομερό γίγαντα **Ωρίωνα** (με τον λαμπερό **Σείριο** να τον ακολουθεί), σηματοδοτώντας την αρχή του παγερού χειμώνα. Αυτό το γνώριζαν πολύ καλά οι αγρότες, συνδέοντας την Πούλια με τις εποχές, με την ανατολή και την δύση της να αποτελούν σταθμούς για τις γεωργικές εργασίες. «**Όντας η Πούλια βασιλεύει (δύει), ο καλός ο ζευγολάτης αποσπέρνει, κι ούτε τσοπάνος στα βουνά, κι ούτε ζευγός στους κάμπους**».

Αργότερα, με την έλευση του Χριστιανισμού, για το όργωμα και την σπορά είχαν σαν σημείο αναφοράς, εκτός από τα άστρα και την «**Παναγία Μεσοσπορίτισσα**» στις 21 Νοεμβρίου, την ημέρα που, εκτός από τους αγρότες, γιορτάζουν και οι ανύπαντρες Μαρίες.

Νοέμβριος 2019

Χριστούγεννα τότε... και τώρα.

Τέτοιες μέρες, παραμονές Χριστουγέννων της άρσεσε πάντα η βόλτα στο κέντρο της πόλης. Τα καταστήματα στολισμένα, οι δρόμοι φωταγωγημένοι, το δένδρο στο κέντρο της πλατείας, στολισμένο, φωτισμένο με χιλιάδες λαμπιόνια. Λαμπιόνια, πολύχρωμα λαμπιόνια παντού.

Θυμήθηκε τα παιδικά της χρόνια, τα Χριστούγεννα στο χωριό. Σαν μικρές πυγολαμπίδες, φωτίτσες διάσπαρτες εδώ και εκεί, έλαμπαν τα φώτα των σπιτιών, καθώς αχόρταγα, ανήμερα τα Χριστούγεννα, κινούσαν όλοι για την εκκλησία. Όλοι με τα καλά τους, καλοσυνάτοι, χαρούμενοι, αντάλασσαν στο δρόμο ευχές και ζεστές αγκαλιές. Κι ύστερα, γέμιζαν τα σπίτια χαρούμενες φωνές και γέλια, στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι. Το χοιρινό είχε την τιμητική του, λουκάνικα, πηχτή, τσιγαρίθρες, φτιαγμένα όλα από το ζωντανό που μεγάλωναν όλο το χρόνο, γι' αυτές τις μέρες της μεγάλης γιορτής. Οι θύμησες, οι μυρωδιές και οι γεύσεις είναι ακόμα και σήμερα φωλιασμένες στη καρδιά της. Σαν τους κουραμπιέδες της γιαγιάς της, φτιαγμένες από γίδινο βούτυρο, δεν υπήρχαν, σκέφτηκε, καθώς δοκίμαζε το κουραμπιεδάκι που συνόδευε τον ζεστό καφέ της.

Αχ! αυτή η γιαγιά της, με τα υπέροχα φαγιά της, τη ζεστή αγκαλιά της και τα παραμύθια της τα μαγικά. Γιατί η γιαγιά, σαν παραμύθι τους μίλαγε για τα Χριστούγεννα. Ζωντάνευε στα μάτια των παιδιών, τη φάνη με το μικρό Χριστό τους μάγους με τα δώρα, τους βοσκούς, τη σκάλα που ανεβοκατέβαιναν οι άγγελοι, ψάλλοντας το "επί γης ειρήνη" Κι ήταν όλα μαγικά!

Από το θολό τζάμι του "café" παρατηρεί την κίνηση στο δρόμο. Άνθρωποι ανεβοκατεβαίνουν, χαζεύουν τις βιτρίνες, ψωνίζουν. Πλανόδιοι μικροπωλητές διαλαλούν την πραμάτεια τους, μουσικοί του δρόμου τραγουδούν Χριστουγεννιάτικα τραγούδια. "We wish you a merry Christmas, we wish you a merry Christmas and a happy new year".

Τότε τον καιρό των παιδικών της χρόνων, τα σούρτα – φέρτα στους δρόμους του χωριού και οι επισκέψεις στα σπίτια ξεκίναγαν απ' του Αγίου Νικολάου, τα Νικολοβάρβαρα ίσαμε τα Χριστούγεννα. Ο μπάρμπα Νίκος, η Βαρβαρίτσα, ο παππούς ο Σπύρος, η θεία η Λευτερία. Κάθε σπίτι και γιορτή, κι όλα ανοιχτά να δέχονται τις ευχές και την αγάπη των δικών τους και των συγχωριανών τους. Κι ήταν όλα μαγικά!

Αργότερα, όταν πια ζούσαν στην Αθήνα, τα Χρι-

στούγεννα δεν έμοιαζαν με τίποτα με τα Χριστούγεννα στο χωριό τους. Αλλιώς τα πράγματα εδώ, άλλες συνήθειες, αστικές, μα και αυτές στα παιδικά της μάτια φάνταζαν μαγικές. Πρωί – πρωί, την παραμονή, για τα κάλαντα στη γειτονιά. Έφταναν μέχρι την κάτω πλατεία. Δεκαρίτσες, δραχμούλες, πενήνταράκια, κι ύστερα οι τσακωμοί για τη μοιρασιά. Και αργότερα την ίδια μέρα με τι λαχτάρα περίμενε να πάνε με τους γονείς της στο ΜΙΝΙΟΝ, το πρώτο και μεγαλύτερο πολυκατάστημα της εποχής. Ανέβαιναν με τις κυλιόμενες στον 2ο όροφο να φωτογραφηθούν με τον Αη - Βασίλη κι ύστερα στο τμήμα παιχνιδιών. Κουρδιστά τραινάκια, ξύλινα αλογάκια, το κόκκινο πιανάκι! Η κούκλα της δεν ήταν σαν της γιαγιάς της, φτιαγμένη από νήμα, κουρέλια και σκοινί. Είχε χέρια, πόδια, ωραίο φόρεμα και μακριά ξανθά μαλλιά. Τη ζούλαγε στη κοιλιά και γελούσε. Αυτή και η πάνινη κούκλα της γιαγιάς της, ζουν ακόμη σε κάποιο ράφι, στο μικρό αποθηκάκι της σκάλας.

Τέτοιες μέρες, άνοιγε η μάνα της τη μεγάλη σάλα. Γυάλινες μπάλες, γιρλάντες, πολύχρωμα λαμπάκια και μπόλικο βαμβάκι για χιόνι, στόλιζαν το δένδρο μπροστά στη μεγάλη μπαλκονόπορτα. Στο σερβάν καμάρωναν βουνό, οι κουραμπιέδες και τα μελομακάρωνα.

"Το λινό τραπεζομάντηλο, τα καλά ποτήρια", πρόσταζε η μάνα της σε κείνη και στην αδελφή της, που βοηθούσαν στο στρώσιμο του τραπέζιου. Ανήμερα Χριστούγεννα, στο γιορτινό τραπέζι, μαζεύονταν όλο το σόι, παππούδες, θείοι, ξαδέρφια κι αργότερα μέχρι το βράδυ κι άλλοι συγγενείς και φίλοι. Κάθε χρόνο, παραδοσιακά Χριστούγεννα σ' αυτούς, πρωτοχρονιά στης θείας Βασιλικής που είχε και την τιμητική της λόγω ονομαστικής εορτής.

Βγήκε στο δρόμο. Κατηφορίζοντας για το μετρό, ανάκατες θύμησες έρχονταν στο νού της και μια γλυκιά νοσταλγία πλημμύρισε τη ψυχή της. Για εκείνα τα απλά, τα όμορφα, τα γεμάτα αγάπη Χριστούγεννα των παιδικών της χρόνων.

Μπορεί η εμπορευματοποίηση της γιορτής και ο υπερκαταναλωτισμός να σκοτώνουν τη μαγεία, μα το πνεύμα των Χριστουγέννων είναι πάντα εδώ.

Και "επί γης ειρήνη" και αγάπη, αλληλεγγύη και συμπάρασταση μεταξύ των ανθρώπων και ιδιαίτερα των κατατρεγμένων που μας κτυπούν την πόρτα.

Ελένη Δερμάνη - Αλεξανδρή

Ο συγχωριανός μας **Κώστας Χ. Λευκαδίτης** παρά την εξαιρετικά επιτυχημένη επαγγελματική του πορεία συνέχισε τις σπουδές του αποκτώντας διδακτορικό το Πάντειο Πανεπιστήμιο σε συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) σε θέματα Διαχείρισης Κινδύνων των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, και από το 2018 μέχρι σήμερα διδάσκει σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου με την ιδιότητα του Επισκέπτη Καθηγητή.

Ντίνος Σκορδής

Ο Ντίνος Σκορδής γεννήθηκε τον Αύγουστο του 1928 στο Μαυρολιθάρι από τον Δημήτριο και την Αλεξάνδρα και ήταν το δεύτερο παιδί της οικογένειας. Είχε έναν μεγαλύτερο κατά επτά χρόνια αδερφό, τον Γιάννη. Στο χωριό παράλληλα με το δημοτικό σχολείο, τις αγροτικές και κτηνοτροφικές δουλειές εκδίηλωση πολύ νωρίς την αγάπη του για τη μουσική και συγκεκριμένα για το κλαρίνο. Το 1948 κατέβηκαν με τον αδερφό του στην Αθήνα και ασχολήθηκαν με την παρασκευή και διανομή γαλακτοκομικών προϊόντων. Παράλληλα με τη δουλειά ξεκινάει μαθήματα κλαρίνου στη σχολή του Γιάννη Κυριακάτη - ξακουστός κλαρινίστας της Αθήνας επιπέδου Καρακώστα και Γιαούζου - ο οποίος είχε κάνει σπουδές σε Ωδείο στη Νέα Υόρκη και εργαζόταν στο κέντρο «ΕΛΑΤΟΣ». Δίπλα στον Γιάννη Κυριακάτη έμεινε 5 χρόνια κάνοντας μαθήματα. Μετέπειτα, με την παρότρυνση και τη βοήθειά του, δούλεψε επαγγελματικά μαζί του, περιστασιακά στο κέντρο «ΕΛΑΤΟΣ» και σε ταβέρνες, γάμους, εκδηλώσεις και πανηγύρια. Τα καλοκαίρια πήγαινε σε όλα σχεδόν τα πανηγύρια της περιοχής μας και διασκέδαζε τον κόσμο και στα οποία συνέβαιναν διάφορα περιστατικά από την αγάπη του κόσμου για τον ίδιο και για τη δεξιότητά του στο κλαρίνο!

Φωτο: Αλεξία Σκορδή

Συνεργάστηκε με πολλούς μεγάλους καλλιτέχνες της παραδοσιακής μουσικής, μουσικούς και τραγουδιστές όπως:

Δημήτρης Καφοκέφαλος, Στάθης Κάβουρας, Δημήτρης Ζάχος, Φυλιώ Πυργάκη, Μαρία Χολέβα, Μαρία Χατζοπούλου, Γιώτα Παπακωστοπούλου, Ανθούλα Νούση, Σοφία Βώττα, Θανάσης Βώττας, Γιάννης Κοντάρης, Βάσω Σκαφίδα, Γιάννης Σιέττος, Χρήστος Νούλας, Γιάννης Στάμος, Τάσος Κρυστάλης, Βασίλης Βασιλείου, Γιώτα Βέη, Γιάννης Κουτσούκος, Γιάννης Σπαθούλας, Μαίρη Πόλυ, Βάσω Διαμαντή και άλλοι.

Ενώ κάποιοι από τους μουσικούς ήταν:

Σωτήρης Κολιοκώστας (κλαρίνο), Γιώργος Παπαπάνος (κλαρίνο), Κυριάκος Κωστούλας (κλαρίνο), Νίκος Μωραϊτης (βιολί), Γιώργος Φλώρος (βιολί), Παρασκευάς Δανές (βιολί), Αποστόλης Νούλας (κιθάρα), Μιχάλης Μαντζώρας (κιθάρα), Γιώργος Ντούτσας (κιθάρα), Γιώργος Λουκόπουλος (σαντούρι), Άγγελος Αβράμης (αρμόνιο).

Στη πολύχρονη καριέρα του βοήθησε πολλούς συναδέλφους μουσικούς να κάνουν τα πρώτα τους επαγγελματικά βήματα και να καθιερωθούν στο δημοτικό στερέωμα. Τραγουδιστές όπως ο Θανάσης Βώττας, η Σοφία Βώττα, ο Γιάννης Σιέττος, η Ανθούλα Νούση και η Βάσω Διαμαντή ανέβηκαν για πρώτη φορά σε πάλκο ως επαγγελματίες με την ορχήστρα του Ντίνου Σκορδή, γιατί τους πίστεψε και τους βοήθησε να αναδείξουν το ταλέντο τους. Έκανε δύο γάμους, με τη Βασιλική Δακουρά και τη Μαρία Φούρλα και απέκτησε δυο παιδιά, την Αλεξία και τον Δημήτρη. Όταν πέθανε η πρώτη του γυναίκα η Βάσω στις 16 Δεκεμβρίου 1970 με την οποία έζησε μαζί 5 χρόνια, οι δικοί του άνθρωποι θυμούνται πως το πρώτο τραγούδι που έπαιξε δακρυσμένος ανεβαίνοντας στο πάλκο του κέντρου ήταν το «Σου παραγγέλλω μαύρη γη κι αραχνιασμένο χώμα...».

Με τη δεύτερη γυναίκα του τη Μαρία, παντρεύτηκε στις 20 Ιουλίου 1972 και όπως έλεγε πάντα ο ίδιος στάθηκε σαν βράχος δίπλα του, με αφοσίωση και αγάπη τόσο στον ίδιο, όσο και στα παιδιά του τα οποία ανέλαβε 4 και 2 χρονών αντίστοιχα, τα μεγάλωσε και τα αγάπησε σαν πραγματικά της παιδιά.

Πέθανε στις 22 Ιουνίου 1989, αφήνοντας πίσω του μεγάλη μουσική και πολιτιστική κληρονομιά σε όλους εμάς. Υπηρέτησε για χρόνια το γνήσιο δημοτικό τραγούδι αλλά δυστυχώς - από επιλογή του ίδιου - αυτό δεν αποτυπώθηκε και δισκογραφικά. Επίσης, λόγω της οικογενειακής του κατάστασης αρνήθηκε και πολλές προτάσεις που του είχαν γίνει από την ομογένεια για να εργαστεί στην Αμερική.

Όσο για εμάς - οικογένεια, φίλοι και συγχωριανοί - τον κρατάμε στη μνήμη μας ως τον άνθρωπο που συνδέθηκε άρρηκτα με την έννοια του πανηγυριού στο χωριό μας, που διασκέδαζε τον κόσμο και «ΜΙΛΟΥΣΕ ΣΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΑΣ» με το κλαρίνο του, συμβάλλοντας παράλληλα και στην παραδοσιακή κληρονομιά του τόπου μας!

Αλεξία και Δημήτρης Σκορδής

Επικοινωνία με τα μέλη του ΔΣ

Νάκος Γεωργίου, Πρόεδρος 6944736677,
Βούλα Μηνίνη, Γραμματέας 6944275361,
Φώτης Βλάχος, μέλος 6977432261,
Ελένη Θεοχάρη, μέλος 6977413812

Ζωή Χαμηλού, Αντιπρόεδρος 6944388652
Γιώτα Χριστοδούλου, Ταμίας 6979321905
Καλόγηρος Γιάννης, μέλος 6978476168

Η μοναξιά της πλατείας - Σκέψεις

φωτο: από το αρχείο του Συνδέσμου

Τέλος Σεπτεμβρίου. Ερημιά. Μια ερημιά που πνίγει την πλατεία και την αγορά ιδιαίτερα. Σωροί κιτρινισμένων φύλλων στοιβαγμένοι στο πλακόστρωτο μεταφέρονται με το φύσημα του αέρα και αλλάζουν θέση.

Οι ομπρέλες και τα καθίσματα του «Ονείρου» της Δήμητρας έχουν αποσυρθεί και τα δυο σιδερένια παγκάκια απέναντι από την εκκλησία ορφανεύουν και αυτά χωρίς κόσμο και ...μαξιλαράκια, πνιγμένα στην πυκνή ομίχλη. Τα σκαλοπάτια του σχολείου - μουσείου προσπαθούν να συνηθίσουν τη μοναξιά της πλατείας, την ερήμωση του χώρου. Ούτε ένα αυτοκίνητο. Ούτε μανάβης, ούτε φούρναρης, ούτε παλιαντζής πλανόδιος, ούτε καν ζωό.

Η πετρόκτιστη βρύση κάτω από το μεγάλο πλάτανο έχει ελαττώσει το «λάλον ύδωρ» αφού πια δεν το μοιράζεται ούτε με τη τυφλή σκυλίτσα, και βουλιάζει στη μοναξιά της. Ο Αη Γιώργης κατσουφιάζει από μελαγχολία, πρώτα χωρίς ψάλτη τώρα αραιώνει τις επισκέψεις του και ο παπά Γιώργης, λίγα άτομα είναι πια μόνιμοι κάτοικοι στην Κουκουβίστα και χωρίς λειτουργία και πιστούς λυγίζει στην αναπάντεχη κακοκαιρία.

Η καμπάνα πέφτει στην απομόνωση των καιρών και οι εικόνες στερούνται τις προσευχές και το καντηλάκι τους.

Το παλιό σχολείο, ο ξενώνας της Δήμητρας Κυριαζή λειτουργεί και είναι η μόνη ελπίδα ανθρώπινης παρουσίας σε ένα χωριό που ερημώνει.

Η αγορά, διαφορετική. Ασυνήθιστη εικόνα εγκατάλειψης. Κλειστά τα μαγαζιά και η δυνατή βροχή δημιουργεί φουσκάλες στο μαρμαρίνο δάπεδο. Αστραπόβροντα αυλακώνουν την κορφή της Γκιώνας και πλησιάζουν στο χωριό.

Η Αθηνά Βλάχου, «οχύρωσε» το παντοπωλείο - ψησταριά και φεύγει όπως κάθε χρόνο, και ο Παναγιώτης Καπετανάκης εγκαταλείπει το χωριό για καλύτερη τύχη ενώ οι λιγοστοί εναπομείναντες κάτοικοι μένουν στα χέρια της ...τύχης τους.

Τα σπίτια κρατούν ακόμη τα όνειρα των ιδιοκτητών και των απογόνων τους και τους αφήνουν να τα σημαδέψουν για να κρατούν μέσα στην ερημιά τους την αλλοτινή παρουσία.

Οι κλειστές πόρτες κρύβουν σαν φυλακτό τις μικρές και μεγάλες χαρές της κάθε οικογένειας, κλείνουν ακόμη την αγάπη των ανθρώπων και τη σκληρή βιοπάλη τους. Αργοσέρνω τα βήματά μου και ακούω τον απόλυτο ήχο τους.

Περπατώντας ανάμεσα στα έρημα και εγκαταλειμμένα σπίτια που στοιχειώνονται σιγά - σιγά από φαντάσματα, ακούω τις φωνές των νοικοκυραίων, το νανούρισμα της μάνας, τα τραγούδια των ερωτευμένων νέων, νιώθω την πάλη τους ενάντια στη φύση, τον αγώνα για καλύτερη, ανθρώπινη ζωή, και μιλάω ψιθυριστά για να μην ταραξω τη φύση.

Ο χρόνος κυλά με αργές κινήσεις και το μεγάλο ρολόι του καμπαναριού μετράει αργά, ρυθμικά και μονότονα τις ώρες που δεν μετρούν οι λίγοι κάτοικοι, που δεν πλήττουν στη μοναξιά τους. Ο χρόνος ανέλπιδος... τίποτα δεν προοιωνίζει τη ζωή στο χωριό παρά μόνο τον θάνατό του. Και μόνο οι λίγες καμινάδες που καπνίζουν είναι η ένδειξη ζωής, η ίδια η ζωή που αντιπαλεύει με τα στοιχεία για να παραμείνει στον τόπο της.

Απογοήτευση, θλίψη και πικρία για ένα τόπο που αγαπώ σαν δικό μου.

Βασιλεία Κυρίση

*Ο πρόεδρος της Τοπικής κοινότητας
και τα μέλη του συμβουλίου
εύχονται Χρόνια Πολλά και ευτυχισμένο το 2020!*

Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης 112

Ο αριθμός που πρέπει να θυμάστε αν βρεθείτε σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ελλάδα.

Το 112 καθιερώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ως ο ευρωπαϊκός αριθμός έκτακτης ανάγκης. Χρησιμοποιείται για δωρεάν κλήση των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης σε όλες τις χώρες της ΕΕ, διευκολύνοντας την τηλεφωνική πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμος αριθμός για τους πολίτες που ταξιδεύουν εντός της ΕΕ και έρθουν αντιμέτωποι με καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στο εξωτερικό. Το 112 λειτουργεί σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε παράλληλα με τους εθνικούς αριθμούς κλήσης έκτακτης ανάγκης. Σε ορισμένες χώρες της ΕΕ αποτελεί ωστόσο τον μοναδικό αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης. Λειτουργεί επίσης σε μερικές χώρες εκτός ΕΕ, όπως η Ελβετία και η Νότια Αφρική.

Στην Ελλάδα, το 112 λειτουργεί όλο το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα και συνδέει τον καλούντα, ανάλογα με το περιστατικό έκτακτης ανάγκης που αυτός αναφέρει με:

- την Αστυνομία
- το Πυροσβεστικό Σώμα
- το ΕΚΑΒ
- το Λιμενικό Σώμα
- την Εθνική Τηλεφωνική Γραμμή SOS 1056
- την Ευρωπαϊκή Γραμμή για τα εξαφανισμένα παιδιά 116000
- Η κλήση στο 112 παρέχει τη δυνατότητα εντοπισμού της θέσης του καλούντος.

Στις τηλεφωνικές κλήσεις προς το 112 απαντούν αμέσως ειδικά εκπαιδευμένοι χειριστές στα ελληνικά,

αγγλικά και γαλλικά.

Η κλήση προς το 112 είναι **χωρίς χρέωση** και μπορεί να γίνει από σταθερό ή κινητό τηλέφωνο (ακόμη και χωρίς κάρτα SIM).

Η κλήση προς το 112 μπορεί να γίνει και από δημόσιους τηλεφωνικούς θαλάμους **χωρίς τηλεκάρτα**.

Ο αριθμός 112 λειτουργεί εντός της εμβέλειας οποιουδήποτε δικτύου κινητής τηλεφωνίας. Αν η περιοχή του συμβάντος δεν καλύπτεται από το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας του καλούντος, η κλήση προς το 112 πραγματοποιείται μέσω άλλων δικτύων κινητής τηλεφωνίας που καλύπτουν τη συγκεκριμένη περιοχή (λειτουργία υπηρεσίας εθνικής και διεθνούς περιαγωγής).

Αρμόδιος φορέας για τη λειτουργία του 112 στην Ελλάδα είναι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του 112 στα κράτη μέλη της ΕΕ, μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: <http://www.112.eu>

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

No	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ – ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΟΣΟ
284	Χαμηλού Μαρίνα συζ. Ιωάννη	20
285	Χαμηλός Ιωαν. Απόστολος	50
286	Οικογένεια Αφροδίτης Μώρη συζ. Νικολάου στη μνήμη συζύγου και πατέρα Νικολάου Μώρη και της γιαγιάς Πηνελόπης Κουφού.	50
287	Μώρης Νικόλαος του Δημητρίου (Άμφισσα)	20
288	Βάρσος Παναγιώτης του Ιωάννη	20
289	Κόλλια Μαρία του Δημητρίου στη μνήμη των γονέων της Δημητρίου και Ιωάννας.	50
290	Έσοδα Λαογραφικής (από διάθεση ειδών λαϊκής τέχνης)	350
291	Οικογένεια Αθανασίου Νικ. Μαλεβίτση στη μνήμη της Παρασκευής Ιωαν. Χαμηλού.	50
292	ΑΚΥΡΗ	
293	Κατσιανιώτης Ηλίας του Κων. στη μνήμη του αδελφού του Γιώργου Κατσιανιώτη.	200
294	Τσόχλα Τασία συζ. Σπυριδωνα.	10

No	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ – ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΟΣΟ
295	Χρηστίδης Παύλος (Los Angeles)	50
296	Σπέντζου Αλεξάνδρα του Παναγιώτη	50
297	Δανιήλ Νίκος και Μαρία στη μνήμη του Χαράλαμπου Βασιλειάδη	100
298	Δανιήλ Ανδριανή του Νικολάου στη μνήμη του Χαράλαμπου Βασιλειάδη	50
299	Μημήνη Παρασκευή στη μνήμη του εξαδέλφου της Κούτλα Κωνσταντίνου	50
300	Χατζάκου Καίτη (Θεσσαλονίκη) στη μνήμη αγαπημένων της προσώπων, του συζύγου της Κωνσταντίνου και της φίλης της Ελένης Κаланτζή	100
301	Μώρης Κ. Γεώργιος στη μνήμη του πατέρα του Κωνσταντίνου Μώρη	100
302	Σαριτζόγλου Φάνης και Μώρη – Σαριτζόγλου Ανθούλα στη μνήμη του πατέρα τους Κωνσταντίνου Μώρη	100
303	Σαριτζόγλου Κωνσταντίνος και Σαριτζόγλου Στέλλα στη μνήμη του παππού τους Κωνσταντίνου Μώρη	100

Για την διευκόλυνσή σας στην κατάθεση των συνδρομών μπορείτε να χρησιμοποιείτε το ΛΟΓ/ΣΜΟ του Συνδέσμου στην **EUROBANK** με αριθμό **0026.0408.85.0200334142**

& IBAN GR200260408000850200334142 στο όνομα, **ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ».**

Το ΚΟΚΚΙΝΟ ΣΗΜΑΔΙ

Ηθογραφικό διήγημα
του Νίκου Ι. Δανιήλ

Η γιαγιά Αρετή Μάνθου, ενενήντα χρονώ και βάλε σήμερα, έχει ριζώσει από τα νιάτα της στην Κρυσταλλοπηγή, ένα πανώριο ορεινό χωριό της Ρούμελης. Εκεί γεννήθηκε, εκεί μεγάλωσε και πριν ακόμα πατήσει στα δέκα οχτώ της, παντρεύτηκε το Στάμο Καραβασίλη, ένα όμορφο κι αξιο παλικάρι, εικοσάχρονο, από το ίδιο χωριό. Το γαμπρό, βέβαια, τότε διάλεξε και της τον έδωσε για άντρα ο πατέρας της, μετά από προξενειό. Τα χρόνια, στα μέσα περίπου του περασμένου αιώνα, αλλά και πιο πίσω, ήτανε πολύ φτωχά και δύσκολα. Πολιτική αστάθεια, διχτατορίες, πόλεμοι, φέρανε τον κόσμο μέσα σε μύρια βάσανα. Οι νιες έπρεπε να φεύγουνε μικρές από το πατρικό τους, μ' ένα γάμο, πάντα χωρίς να ρωτηθούν οι ίδιες και φυσικά χωρίς να παίζουν κανένα ρόλο τυχόν αγάπες και συναισθήματα.

Τ' αντρόγυνο που έγινε τότε, αν και από προξενειό, έζησε αρμονικά κι αγαπημένα. Ο μαγεμένος έρωτας, βγαλμένος -πες- σαν μέσα από μια μυστική διεργασία, με τη μορφή στοργής, συμπόνοιας, τρυφεράδας και αλληλοκατανόησης που 'δειχνε ο ένας για τον άλλον, ήρθε σιμά τους, απαλός και σιωπηλός, χωρίς να το καταλάβουν. Και τους ένωσε γερά στην ψυχή και στο σώμα. Δουλεύανε πάντα μαζί, καθημερινά, με πολύ μόχθο κι ελάχιστο βιος, στα μακρινά και άγονα χωράφια, που η Αρετή, με προικοσύμφωνο, πήρε απ' τον κύρη της. Κάμανε, όμως, προκοπή. Απόκτησαν δυο καλά παιδιά, αγόρια, που, άμα αντρωθήκανε, ξενιτευθήκανε στην πόλη για καλύτερη της ζήσης, όπου και κονακέψανε για πάντα. Αυτά πάλι, με τη σειρά τους, έστω αργοπορημένα, νοικοκυρεύτηκαν μια μέρα και απόκτησαν από μια κόρη ο καθένας. Τα χρόνια κυλούσαν γρήγορα και οι μικρές μεγάλωναν...

Οι δυο ξαδερφούλες -Αγνή λέγανε τη μια και Μορφούλα την άλλη- έφταναν συχνά στην Κρυσταλλοπηγή, για να δούνε την ακριβή τους τη γιαγιά-Αρετή, που τη λατρεύανε. Εκείνη, παρά τα γερατειά της, αργασμένη τόσα χρόνια σε βαριές δουλειές, είχε ακόμα γερό το σώμα, αλλά και το πνεύμα της. Τις δεχόταν πάντα με πολλή χαρά κι αγάπη και παθιαζότανε να τις περιποιηθεί, με ό,τι νοστιμιά ξέρει να φτιάχνει το αξιο μα και τίμιο χέρι μιας χωριάτισσας ευγενικής καλοκυράς. Αλλά η γιαγιά δε στεκότανε μονάχα σ' αυτά. Οι εγγονές της την αγαπούσαν και για κάτι άλλο: Για όσα τους διηγιότανε κάθε τόσο. Η καθάρια μνήμη της γιαγιάς, με τον προσεγμένο λόγο της, έφερνε στην επιφάνεια γεγονότα, ήθη και έθιμα, μιας παλιάς και ανεπανάληπτης εποχής... Της δικής της εποχής, τότε που και η ίδια ήταν ένα μοσχούριστο λουλούδι..., το καμάρι του χωριού. Τους μιλούσε για όλα... Όλα, είπα; Όχι ακριβώς. Κάτι, το κρατούσε μυστικό, βαθιά θαμμένο μέσα της...

Οι κοπελούδες, στην τελευταία τους επίσκεψη στο χωριό, παίρνοντας αφορμή από μια νυφιάτικη φωτογραφία της γιαγιάς και του παππού που ανακάλυψαν σ' ένα σεντούκι, θέλανε σώνει και καλά, να μάθουν και για την «πρώτη νύχτα» του γάμου της με τον παππού το Στάμο... Εκείνη αρνιότανε πεισματικά ν' ανοίξει το στόμα της.

- Τούτο το πράμα, ποτέ! έλεγε μ' επιμονή. Ξεχνάτε το.

Ήταν το πολύ προσωπικό της μυστικό, που την πονούσε. Μπορεί και να ντρεπόταν η δόλια, ποιος ξέρει...; Οι εγγονούλες επανέχονταν ήρεμα στο θέμα, με παρακαλετά, με αγκαλιές, με γλυκοφιλήματα και χαιδία στα ολόασπρα μαλλιά της.

- Έλα, καλέ γιαγιάκα... Πέ' μας και γι' αυτό. Τι σε πειράζει; Μη ντρέπεσαι, αν είν' αυτός ο λόγος, μεγαλώσαμε κι εμείς..., περάσαμε τα είκοσι... Εσύ ξέρεις να τα λες όμορφα και με τάξη... Κάμε μόνο γρήγορα, προτού γυρίσει ο παππούς απ' το καφενείο και μας πετύχει να σκαλίζουμε τέτοια...

Με τα πολλά και με τα λίγα, η αντίσταση της γιαγιάς άρχισε να λυγίζει. Στάθηκε για λίγο αμίλητη, τηρώντας και τις δυο τους, με τα ξέθωρα γαλανά της μάτια. Ύστερα αρόχινε να λείει:

- Αφού σας τρώει να μάθαιτε, ακούστε, λοιπόν. Αλλά μπορεί να ξαφνιαστείτε...

- Από τι; ρώτησ' αμέσως η Μορφούλα.

- Από το έθιμο, καλές μου... Τότε, στα παλιά τα χρόνια, είχαμε άλλα εθίματα, όχι σαν και τα τωρινά σας, που όλα τα'χετε απλοποιήσει..., ή και καταργήσει... Δε νοιάζεστε ούτε για εθίματα, ούτε για τίποτα, μπιτ... Δεν πάτε πια ούτε στην εκκλησία για το γάμο, να σας βλοήσει τουλάχιστον ο δέσποτας. Δεν ξέρω τι να πω, τότε ήταν καλύτερα...

- Για λέγε, τι γινότανε τότε; είπε και η Αγνή. Ήταν τόσο τρομερό αυτό που θες να μας πεις;

- Μόνες σας θα το κρίνετε, άμα τελειώσω. Ακούστε με...

Η γιαγιά σάλιωσε τα μαραμένα χείλια της και οι κοπέλες, καθισμένες πλάι στο παραγώνι της, με τα μάγουλα ακουμπησμένα στις σφιχτές γροθιές τους, έστησαν αφτί.

- Θα κάμω σύντομα. Και θα σας μιλήσω για μια μεγάλη ντροπή. Ντροπή για μας, τις παλιές νυφάδες. Ίσως, μέσες - άκρες, και να'χετε ακούσει μερικά, απ' τις μανάδες σας... Ακούστε τα τώρα κι από μένα... Τι μου έμελλε να πάθω η κακομοίρα από κείνο το αναθεματισμένο έθιμο... Παραλίγο να μείνω μια παντρεμένη, με δίχως άντρα! Μια άτιμη και ντροπιασμένη γυναίκα για τον κόσμο έδωδά του χωριού μας, χωρίς να φταιί σε τίποτα η δόλια! Μα, ας είν' καλά ο Στάμος μου...

- Σου άρεθε, γιαγιά, ο παππούς τότε; Τον αγάπαγες; ρώτησε η Αγνή.

- Τι να σου πω, παιδάκι μου... Ξέρω κι εγώ...; Πάντως, ήτανε λεβέντης κι όμορφος! Στο σκολειό, στο Δημοτικό, αυτός πάγαινε τρεις τάξεις μπροστά. Τον κρυφοκοίταγα συχνά...

- Κι εκείνος τι έκανε;

- Πού να ξέρω... Ήμανε τότε μικρούλα. Και αρκετά ντροπιάρια, όπως και κείνος.

- Ωραία. Πες μας, μετά τι έγινε.

- Ε, μετά..., άμα μεγαλώσαμε και γενήκανε τα προξενειά..., άμα συμφωνήσαν οι γονιοί μας, αρρεβωνιαστήκαμε. Κι ο γάμος έπρεπε να μην αργήσει. Έτσι το'χανε τότενες το έθιμο. Για να μην παρασυρθούμε σαν νέοι και αμαρτήσουμε, προτού να βάνουμε την 'κουλούρα'... Έτσι λέγανε οι τρανύτεροι. Φυλαγόμασταν, γιατί οι άλλοι χωριάτες σχολιάζανε... Και την τρίχα την κάνανε τριχιά. Ήμασταν κι οι δυο μικροί, όπως είπα.. Αυτός, ούτε στο στρατό δεν είχε πάει ακόμα.

Όσο για μένα, οι δικοί μου θέλανε να με δώκουνε νωρίς σε κάποιον, για να μην ξεμείνω, όπως τόσες άλλες. Αχ, πανάθεμα τη φτώχεια μας!

- Για την πρώτη νύχτα, γιαγιά, δεν έβγαλες άχνα ακόμα, γιατί αργείς; Περιμένουμε! πετάχτηκε αβάσταγη η Μορφούλα.

- Μη βιάζεστε, υπομονή. Όλα στην ώρα τους θα ειπωθούν. Ήταν αλωνάρης μήνας, που θα παντρευόμασταν. Κι έπεσε πυρετός προετοιμασίας. Για να μην πολυλογάω, αφήνω στην πάντα την κούραση με τα προικιά, το στρώσιμο του κρεβατιού, τα πέρα - δώθε με το συμπεθεριό, κι ένα σωρό άλλες έγνοιες, φροντίσματα, αλλά και στενοχώριες..., γιατί ένας γάμος στο χωριό, τα παλιά τα χρόνια, είχε μπόλικα τέτοια..., κι έρχομαι να σας μολοήσω τι γινότανε σα ζύγωνε η μέρα της εκκλησιάς... Ακούτε με τώρα καλά... Πρώτα-πρώτα, πάντα κατά το έθιμο, δέκα μέρες προτού το γάμο, γαμπρός και νύφη δεν αντάμωναν καθόλου. Ύστερα, στήνονταν τρικούβεργα γλέντια στο σπίτι του γαμπρού, με χορούς και με τραγούδια..., με κρασιά, ψητά..., με όργανα που βαράγανε μερακλήδες δικοί μας..., λαϊκοί οργανοπαίχτες δηλαδή, αυτοσχέδιοι όπως θα λέγατε κι εσείς σήμερα.... Κανονικό ξεφάντωμα μαθές, όπου έπαιρνε μέρος όλο το χωριό. Μερικές φορές, το τελευταίο γλέντι κράταγε τρεις ολόκληρες μέρες. Και σε μας το ίδιο έγινε σα να λέμε. Μόνο που του λόγου μου, μετά το γάμο, έδωκα παρουσία σ' αυτό μαναχά την τελευταία νύχτα..., μιας κι έτσι ήταν το προεπιμένο...

- Γιαγιά..., η μακαρίτισσα η μάνα σου, σου είπε κάτι λίγο πριν παντρευτείς..., αν με καταλαβαίνεις τι θέλω να πω... Σχετικά με...

- Ξέρω, Αγνούλα μου, τι θες να μάθεις. Και βέβαια μου'πε..., που να μην έσωνα να τ' ακούσω. Είναι αυτό που με κατατρέπει ακόμα.

- Για λέγε...

- Με πήρε παράμερα και μου'δωκε οδηγίες. Κι αφού με συμβούλεψε ν' αγαπάω, να σέβομαι και να'μαι πιστή, μα και υπάκουη στον άντρα μου, καθώς και στην πεθερά μου τη Μάγδα, μου'πε και τούτα δω: «Από σήμερα φεύγεις από μας οριστικά, πας στο δικό σου σπίτι..., στο σπίτι του άντρα σου εννοώ. Ό,τι και να συμβεί πια, από δω και πέρα ανήκεις εκεί, μην το ξεχνάς. Ίσαμε απόψε είσαι κορίτσι αφεγάδιαστο και φοράς το άσπρο πέπλο με τα τόσα τούλια και τα διαλεχτά γιορντάνια. Από αύριο το πρωί, όμως, θα βάνεις το βυσσινί φουστάνι και θα λογίζεσαι γυναίκα. Για να βάνεις όμως αύριο το βυσσινί σου, πρέπει να δείξεις πρώτα στην πεθερά σου το 'κόκκινο σημάδι' σου... Αυτό, είναι το 'αίμα της αγνότητας'. Ότι είσαι ενάρετη και με απείραχτη τιμή. Με κατάλαβες;» Έσκυψα το κεφάλι μου ντροπιασμένη. Η μάνα μου μού ζητούσε να κάμω κάτι φοβερό. «Δε μπορώ, μάνα, να κάμω κάτι τέτοιο, μη μου το ζητάς! Δε θα καλέσω την πεθερά μου...», είπα σκούζοντας. «Σκάσε, παλαβή! Θα το κάμεις και θα πεις κι ένα τραγουδί, αλλιώς θα γίνουμε ούλοι μας ρεζίλι στο χωριό! Τούτο δω απαιτεί το έθιμο και η παράδοση, δε θα τ' αλλάξεις τώρα εσύ! Έτσι το κάμαμε κάποτε κι εμείς..., ούλες. Η πεθερά σου, αύριο το πρωί, μη σκιάζεσαι, θα σου'ρθει ακάλεστη να δει το 'σημάδι' σου, απάνω στο νυφιάτικο άσπρο σεντόνι που σου'δωκα... Αλλιώς, θα πάρεις πόδι από κείνο το σπίτι και θα'σαι για πάντα μια στιγματισμένη στα μάτια του κόσμου! Κανένας δεν πρόκειται να σε πάρει πια για γυναίκα του. Πρόσεξε πολύ καλά, τι σου

κρένω! Άσε τον άντρα σου να σε κουμαντάρει απόψε, χωρίς αντιρρήσεις. Ελπίζω να ξέρει κάτι παραπάνω από σένα... Αυτά έχω να σου πω μόνο και άμποτες ο Αη-Γιώργης μας -μεγάλη η χάρη του!- να σε προστατέψει...» Εγώ, παιδάκια μου γλυκά, όπως καταλαβαίνετε, έγινα σαν την παπαρούνα τότε. Καταφραμακώθηκα και με πήρανε τα κλάματα.

- Μα γιατί να γίνουν όλα αυτά τα απαίσια και εξευτελιστικά πράγματα...; ρώτησε η Αγνή, σα να μην είχε καταλάβει καλά το νόημα.

- Για να τηρηθεί το έθιμο! Ξανά'πε η γιαγιά. Ένα βάρβαρο έθιμο. Που ήθελε τις νυφάδες να είναι σαν τα ανέγγιχτα μπουμπούκια μιας ρόδινης τριανταφυλλιάς, προτού ανοίξει τα όμορφα κι ευωδιαστά πεταλά της. Αγνές σαν τ' απάτητο χιόνι κι ενάρετες, ίσαμε το γάμο τους. Και η πεθερά της νύφης ήθελε οπωσδήποτε την 'απόδειξη', γραμμένη με παρθενικό αίμα -έστω μια σταλιά- πάνω στο σεντόνι ή στο άσπρο πουκάμισο του γαμπρού... Κι εγώ υποτάχτηκα στη μοίρα μου. Το βραδάκι, αργά, περασμένα μεσάνυχτα κι ενώ οι άλλοι, τύφλα στο μεθύσι, γλεντοκοπούσαν ακόμα, του λόγου μου κι ο άντρας μου ανεβήκαμε στο ανώι, όπου ήτανε το νυφιάτικο κρεβάτι μας, για να κοιμηθούμε...

- Επιτέλους, φτάσαμε στην πρώτη νύχτα! Ξεφώνισε η Αγνή. Έλα γιαγιά, πες μας γρήγορα τι έγινε...

- Ποια πρώτη και δεύτερη μου λες... Τίποτα δεν έγινε. Για μας δεν υπήρξε πρώτη νύχτα!

- Γιατί; απόρησαν με μια φωνή έκπληχτες οι εγγονές.

- Ανάλαβε ο Στάμος την ευθύνη για τα μελλούμενα... Μου'πε, μ' ένα γλυκό φιλί στο στόμα, χαϊδολογώντας με απαλά και τρυφερά: «Αρετή... Είμαστε κι οι δυο πολύ κουρασμένοι, σχεδόν πτώματα, τι θα'λεγες να κοιμηθούμε σαν καλά παιδιά απόψε και για τα 'άλλα', εμείς να'μαστε καλά..., έχουμε πολλές νύχτες μπροστά μας, μια ζωή...» Μόλις τ'άκουσα αυτό, ανάσανα. Λυτρώθηκα από το άγχος. «Εντάξει!» είπα αμέσως, χωρίς να σκεφτώ τις συνέπειες, χωρίς να λογιώσω τις πεθυμίες ή τις απειλές της μάνας μου. Πέσαμε αγκαλιασμένοι στο λευκό σεντόνι, σκεπαστήκαμε κι ο ύπνος, βαθύς σα λήθαργος, σφάλισε τα βλέφαρά μας. Το πρωί, μόλις πρόβαλε ο ήλιος, τακ-τακ!, χτύπησε η πόρτα μας. Ήταν η πεθερά... Με βρήκε μόνη. «Καλημέρα, νύφη, είπε ψυχρά κι αγέλαστα. Πού είναι ο γιος μου;» «Κατέβηκε να φροντίσει το άλογο, μάνα», είπα. Έσκυψα το κεφάλι μου και βγήκα δειλά-δειλά στο χαγιάτι, αγναντεύοντας το Στάμο μου να ξαστρίζει το Ντορή. Κείνος με είδε και μου χαμογέλασε. Ήτανε πολύ γλυκός κι ευγενικός, λεβέντης άντρας! Η καρδούλα μου φλετούραγε, είχα αρχίσει να τον αγαπάω κι ας μη μ'είχε ακόμα 'γγίξει..., σχεδόν. Ξαφνικά άκουσα την πεθερά μου να χουγιάζει με ούλη της τη δύναμη στο δικόνε της άντρα, τον πεθερό μου, που βρισκόταν ακόμα κάτω. «Μήτσιο, Μήτσιο, τρέχα να δεις! Έλα, μπάκι η αφεντιά μου δεν είδε καλά. Δε βλέπω κανένα σημάδι πουθενά! Ασαχ, αχ!» Ήταν φανερό: Είχε κιόλας ψαχουλέψει το σεντόνι. Ο πεθερός ανέβηκε αστραπή στο ανώι και ρώτησε: «Είσαι σίγουρη...;» «Τήρα και μόνος σου!», την άκουσα να του λέει. Για λίγο έγινε σιωπή. Και μετά είπε: «Δίκιο έχεις. Τίποτα δεν υπάρχει. Φαίνεται πως μας πιάσανε κότσο, γυναίκα, αλλά στέκα και θα σου την κουμανταρίσω κι εγώ όπως της αξίζει της άτιμης! Που'ντηνε...» «Απόξω!»

Ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση του γηπέδου και αναμένει την ηλεκτροδότηση

Φωτο: Σιμώνη Κουλιέρη

Όπως γράψαμε και στο προηγούμενο τεύχος μας οι συγχωριανοί μας Στράτος Ακτίδης, Σιμώνη Κουλιέρη, Θανάσης Μπουκουβάλας και Σταμάτης Ρίπης με εθελοντική εργασία και προσωπικά τους έξοδα ανακαίνισαν το γήπεδο «ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΜΟΣ» του χωριού μας. Αυτή η εθελοντική προσφορά μέσω των "social media" έγινε γνωστή σε πλήθος ανθρώπων και αναδημοσιεύτηκε μέσω και κάποιων αθλητικών sites, κάνοντας ευρέως γνωστό το γεγονός αλλά και το χωριό μας.

Ανάμεσα στους πολλούς που ενημερώθηκαν ήταν και ο δήμαρχός μας Παναγιώτης Ταγκαλής, ο οποίος σε επικοινωνία που είχε με τον έναν εκ των εθελοντών, τον Στράτο Ακτίδη, τους συνεχάρη για την ενέργειά τους και ζήτησε να μάθει τι επιπλέον χρειάζεται το γήπεδο για να βοηθήσει και ο Δήμος στην περαιτέρω ανακαίνισή του. Ο Δήμαρχος ενημερώθηκε ότι η βασική έλλειψη του γηπέδου είναι ο φωτισμός και υποσχέθηκε ότι θα ενεργήσει ώστε να ηλεκτροδοτηθεί το γήπεδο μέσω του δημοτικού φωτισμού. Λίγες ημέρες αργότερα (αρχές Οκτωβρίου) ο Δήμος παρέδωσε στον πρόεδρο της κοινότητάς μας τρεις λάμπες προβολέων, αλλά μέχρι εδώ.

Παρά την παρέλευση δύο και πλέον μηνών ουδεμία περεταίρω εξέλιξη υπήρξε για το θέμα. Για την προώθηση του θέματος ο πρόεδρος του Συνδέσμου συναντήθηκε με τον εντεταλμένο σύμβουλο του δημάρχου στη Δ.Ε. Γραβιάς, του έθεσε το θέμα, τον ενημέρωσε αναλυτικά για τον εξοπλισμό και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ώστε να υλοποιηθεί η υπόσχεση του Δημάρχου και να ηλεκτροφωτιστεί το γήπεδο.

Δυστυχώς μέχρι τώρα δεν υπάρχει εξέλιξη για το θέμα και οι αρμόδιοι σιωπούν.

Συντήρηση, καθαρισμός και σηματοδότηση του μονοπατιού «ΜΝΗΜΑΤΑ - ΦΤΕΡΟΛΑΚΚΑ»

Φωτο: από το αρχείο του Συνδέσμου

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 12.10.2019, η οργανωμένη από το Σύνδεσμό μας εξόρμηση για τη διάνοιξη, τον καθαρισμό καθώς και τη σηματοδότηση του μονοπατιού από **Μνήματα** για **Φτερόλακκα**. Παρά τη μικρή συμμετοχή (μόλις 7 άτομα), οι εργασίες απέδωσαν παραπάνω από το αναμενόμενο. Καθαρίστηκε το μονοπάτι από την πυκνή βλάστηση, απομακρύνθηκαν πεσμένοι κορμοί δέντρων, τοποθετήθηκαν μικρές πινακίδες κατεύθυνσης, σηματοδεύτηκε γενικώς όλο το μονοπάτι αυτό με κόκκινα, ευδιάκριτα σημάδια. Η ομάδα, τελειώνοντας το πρώτο μέρος της εργασίας και πριν πάρει το δρόμο της επιστροφής, έκανε μια μεγάλη στάση για ξεκούραση στη Φτερόλακκα, απολαμβάνοντας την μοναδική θέα της τοποθεσίας αυτής κι ένα καφεδάκι. Στην επιστροφή, στο κατέβασμα προς Μνήματα, μπήκαν οι τελευταίες «πινελιές». Έτσι, η πανέμορφη αυτή διαδρομή προς τη μαγευτική Φτερόλακκα, διάρκειας μιας μόλις ώρας, είναι πλέον βατή και στη διάθεση κάθε περιπατητή και ορειβάτη που επιθυμεί να φτάσει σε έναν όμορφο προορισμό.

Σε επόμενη εξόρμηση σειρά έχει η διάνοιξη και η σηματοδότηση του μονοπατιού από Καλοσκοπή μέχρι Μνήματα (μέσω **Σταυρού**). Το κομμάτι αυτό είναι το πρώτο τμήμα μιας παλιάς, πολυσύχναστης, αλλά ξεχασμένης διαδρομής που ένωνε άλλοτε το χωριό με το **Διάσελο**.

Η ολοκλήρωση της διάνοιξης και σηματοδότησης της συνολικής διαδρομής μέχρι το Διάσελο, αν συνδυαστεί με το μονοπάτι που ξεκινάει από Διάσελο, διέρχεται από το Καταφύγιο της Γκιώνας (Λάκκα Καρβούνη) και κατεβαίνει τη χαράδρα της Ρεκάς, θα μπορούσε να αποτελέσει μια ιδιαίτερα ελκυστική πρόταση για απαιτητικούς περιπατητές και ορειβατικούς συλλόγους που αναζητούν όμορφες ορεινές διαδρομές στην Ελλάδα. Είναι ήδη γνωστό ότι η Καλοσκοπή αποτελεί για τους ορειβάτες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου την πιο γνωστή βάση εξόρμησης και αφετηρία για την ανάβαση στην **Πυραμίδα** της Γκιώνας. Σίγουρα, πολλά θα είχε να κερδίσει το χωριό μας από την όποια προσέλκυση κάθε είδους επισκεπτών.

*Τα Τεύχη της εφημερίδας "Η Κουκουβίστα" από 1975 έως 2015 υπάρχουν σε CD.
Το CD θα το βρείτε στα γραφεία του Συνδέσμου μας.*

Πριν 40 χρόνια

(από το τεύχος 21 Σεπτεμβρίου – Δεκέμβριος 1979)

Λόγω του περιορισμένου χώρου αυτής της Σελίδας, αλλά κυρίως λόγω της αναρμοδιότητάς μας για τα εμβόλια, σας συνιστούμε να επισκεφτείτε την Ιστοσελίδα του ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (**ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.**)

<https://keelpno.gr>

Με την επιλογή σας, ως γονείς, να μην εμβολιάσετε το παιδί σας, θέτετε σε κίνδυνο όχι μόνο το ίδιο το παιδί αλλά και το κοινωνικό σύνολο.

ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

Δέν είναι μακριά η εποχή που χιλιάδες άνθρωποι πέθαιναν ή έμεναν ανάπηροι για όλη τους τη ζωή ή υπόφεραν για ένα διάστημα όταν προσβάλλονταν από άρρώστειες που σήμερα είναι δυνατό να τις προλάβουμε.

Τά παλιά χρόνια το μόνο όπλο που είχε ο άνθρωπος για αυτές τις άρρώστειες ήταν η φυσική δύναμη του κάθε οργανισμού αλλά και οι καλές συνθήκες του περιβάλλοντος. "Ετσι στα χωριά μας το υγιεινό κλίμα, ο καθαρός αέρας αλλά πρό παντός η άραιη κατοίκηση ήταν άσπινδα στις άρρώστειες που έκαναν θραύση στις πόλεις.

ΤΟ ΝΕΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

Στην κυριολεξία οι κάτοικοι του χωριού μας είναι άναστατοι. Τέτοιο κακό λένε δέν ξανάγινε. Από τότε που λειτούργησε το καινούργιο νεκροταφείο ο Ένας θάνατος διαδέχεται τόν άλλον. Πραγματικά κάτι δέν πάει καλά χωρίς να είμαστε προληπτικοί συμμεριζόμαστε τούς φόβους και τήν αγωνία των συγχωριανών μας, καθώς αντιμετωπίζουν τή σκληρή πραγματικότητα που κάθε λίγο αφαιρεί και από ένα μέλος τής μικρής οικογένειας του χωριού που απόμεινε. Φταίνε λένε τά έγκαινα που έγιναν...

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

Και μιά ό λόγος για νεκροταφεία άς πούμε δυό λόγια και για τό παλιό. Πολλά διαδραματίστηκαν στο παρελθόν μέχρι να τό θέσουν «εκτός μάχης» που τελικά τό κατάφεραν. Μά εκείνο που λέγεται και κάνει πολλούς ν. άνησυχούν είναι τό ότι πρόκειται να σβήσει έντελώς. Κάτι τέτοιο είναι άκατόρθωτο άφού ό πάρχουν πολλοί τάφοι και έλοι μας έχουμε κάποιον προσφιλή, μας πρόσωπο στο χώρο του. Νομίζουμε ότι ή απόμεινσή του ίκανοποίησε τούς γύρω διαμένοντες αλλά ή διατήρησή του πέρα άπ' τό ότι είναι άποταλεί κι' ένα μνημείο για τό χωριό. Τίς απόψεις μας αυτές διαβεβαίωσε και ό πρόεδρος του χωριού λέγοντας ότι δέν πρόκειται να πειραχτεί ούτε σπικαχτεί από τό χώρο αυτό αντίθετα θα γίνει κά με προσπάθεια για τί, διατήρησή του.

Νεκροταφείο (ή Κοιμητήριο)

Το σύνολο των φροντίδων και τελετών που γίνονται μετά το θάνατο κάποιου από την οικογένεια και την κοινότητά του ονομάζεται **κηδεία**. Ετυμολογικά η λέξη προέρχεται από το ρήμα «κήδομαι» που σημαίνει φροντίζω, παράγωγη λέξη είναι και ο «κηδεμόνας».

Οι Έλληνες κήδευσαν τους νεκρούς τους εφαρμόζοντας τον ενταφιασμό ως μόνη και αποκλειστική πρακτική κήδευσης, από το 3000 π.Χ. έως 1200 π.Χ. Η καύση των νεκρών εμφανίζεται γύρω στο 1200 π.Χ. Ο Όμηρος (*Ιλιάδα*, *Ραψωδία Ψ*) μας περιγράφει τα ταφικά έθιμα, κατά τον Τρωικό πόλεμο (**1194-1184 π.Χ.**), εξιστορώντας πως ο Αχιλλέας έκαψε τον νεκρό Πάτροκλο με όλες τις επιτάφιος τιμές. Τους χριστιανικούς χρόνους ο ενταφιασμός ξαναγίνεται η μόνη πρακτική κήδευσης και τα Νεκροταφεία αποκαλούνται Κοιμητήρια.

Η κηδεία στους αρχαίους Έλληνες από την ομηρική εποχή περιελάμβανε την **πρόθεση**, την **εκφορά**, την **ταφή** και τον **περίδειπνο** (φαγητό). Η διαδικασία αυτή ακολουθείται στην Ελλάδα και στο χωριό μας (Καλοσκοπή), μέχρι και σήμερα. Σημαντικό κομμάτι της ελληνικής παράδοσης είναι το **μοιρολόι**, θλιβερά τραγούδια που τραγουδούσαν οι οικείοι του νεκρού μαζί με τη μοιρολογίστρα, επάγγελμα που έχει πια εκλείψει.

Δuo μέρες μετά την ταφή οι αρχαίοι Έλληνες διοργάνωναν τα «τρίτα», τα σημερινά τριήμερα, ενώ οχτώ μέρες μετά ακολουθούσαν τα «ένата», που αντιστοιχούν στα σύγχρονα εννιάμερα.

Στο χωριό μας υπάρχει και ένα άλλο Νεκροταφείο ξεχασμένο και σχεδόν άγνωστο, χωρίς σταυρούς και μνήματα. Βρίσκεται στον Αγιάνην κάτω από τις αιωνόβιες πουρνάρες, όπου όταν ο άνεμος σφυρίζει, το θρόισμα των φύλλων που συνοδεύει το κελάηδημα των πουλιών μοιάζει τότε σαν κλάμα και τότε σαν γέλιο μικρών παιδιών. Είναι το κλάμα και το γέλιο των θαμμένων βρεφών που, είτε γεννήθηκαν πεθαμένα είτε πέθαναν αβάπτιστα.

... συνέχεια από την σελ. 1039

«Πες της να'μπει μέσα!» Η πεθερά μου με πρόσταξε να μπω. Μπήκα. Είχα χάσει ούλο μου το θάρρος και τα ποδάρια μου τρέμανε. Ένας ακατάπιωτος κόμπος σφράιζε το λαιμό μου. Ο πεθερός μου είχε αγριωπή την όψη. Τα μάτια του, κάτω από τα δασιά του φρύδια, πετάγανε αστραπές. Μ' έδειξε με το δάχτυλο. «Εσύ μουλωχτό ζουλάπι, μού'πε, μπρος..!, μάζεψε αμέσως τα μπουγαλάκια σου και δίνε του από τούτο δω το σπίτι, γιατί το μόλεψες κιόλας, πριν καλά-καλά μπεις μέσα!» «Δεν έκανα τίποτα κακό, πατέρα, τ' ορκίζομαι στην Παναγιά Παρθένα.., τίποτα και ποτέ!», τόλμησα μόνο να του πω, καθώς ακούμπαγα σε μια καρέκλα για να μη λιγοθυμήσω και πέσω καταή. Κείνη τη στιγμή ανέβαινε κι ο άντρας μου. Μπαίνοντας, μας είδε ολουνούς όπως ήμασταν και κατάλαβε. «Τι τρέχει πατέρα; τι συμβαίνει; άκουσα κάτι φωνές...» «Γιόκα μου, είπε κείνος, ξέρεις πόσο σ' αγαπάω σαν μοναχογιό.., αλλά πέσαμε όξω ούλοι μας. Ετούτη δω η άτιμη πρέπει να φύγει αμέσως απ' αυτό το σπίτι και να γυρίσει στο πατρικό της. Μας ντροπιάσει!» «Γιατί το λες αυτό, πατέρα; Σε τι...» «Μην κάνεις το χαζό... Δε μου λες, πούν'το το 'σημάδι' της;» «Μην φάχεις άδικο να τ' βρεις, πατέρα, δεν υπάρχει σημάδι.» «Αυτό λέω και του λόγου μου, πως δεν υπάρχει! Αλλά, για στάσου... Μήπως της έκλεψες εσύ την 'τιμή' νωρίτερα.., μήπως, λέω, φάγατε παράωρα το 'μέλι' από το βαρέλι; Λέγε!» «Αυτό, όχι! Ο γιος σου είναι έντιμος. Αλλά, πώς να στο πω... ήταν επιλογή μας, πατέρα... Να μην κάμουμε τίποτα την πρώτη νύχτα.., μπορεί ούτε και τη δεύτερη, ούτε και την τρίτη. Δικαίωμά μας! Δεν πέφτει λόγος σε κανέναν άλλον, για να του δείχνουμε τα 'σημάδια' που μου κρένεις.» Ο πεθερός μου αντίδρασε με οργή: «Μωρ' τι μας λες! Όστε έτσι... Άμα δεν πέφτει λόγος σε μένα το γονιό σου, τότε σε ποιόνε...» «Μην το παίρνεις εγωιστικά, πατέρα. Τα πράματα είναι ξεκάθαρα. Κι ό,τι σου λέω είναι η αλήθεια. Εψές το βράδυ που φύγαμε από το γλέντι, ήμασταν ξεθεωμένοι στην κούραση κι αποφασίσαμε να τ' αναβάλουμε ό λ α ! Κατάλαβες; Γι αυτό δε βρήκατε το περίφημο 'σημάδι' που γυρεύατε με τη μάνα». Ο πεθερός μου μαλάκωσε κάπως. «Λες αλήθεια, ορέ γιε, για με γελάς;» «Την καθαρή αλήθεια λέω, πιστεψέ με καλέ μου πατέρα... δε σε γελάω, όπως άλλωστε δε σε γέλασα ποτέ και το ξέρεις καλά. Η Αρετούλα είναι ένας σωστός άγγελος, τόσο αγνή... Για ό,τι έγινε ή δεν έγινε απόψε, αν υπάρχει κάποιος φταίχτης, τούτος είμ' εγώ και μόνο. Το 'σημάδι', αν τελικά έχει τόση σημασία για σας τους γονιούς μου -αλλά μόνο για σας, όχι για τους άλλους, τους άξεστους χωριάτες-, μπορείτε να το δείτε μια από τις επόμενες μέρες, παρά την αντίθετη γνώμη που έχουμε εμείς γι' αυτό, σαν αντρόγυνο. Σε παρακαλώ, λοιπόν, σεβαστέ μου πατέρα, μη βρίζεις την Αρετή και μην τη διώχνεις από το σπίτι, είναι άδικο τούτο που πας να κάμεις, θα το δεις με τον καιρό... Τούτο που με τόση επιμονή ζητάτε πάντα όλοι σας εδώ, είναι προσβλητικό για κάθε κορίτσι, πώς δεν το νογάτε; Δείξε μου, λοιπόν, μπιστοσύνη... διαφορετικά, άμα τη διώξεις, στο λέω ξεκάθαρα, ξέγραφέ με κι εμένα πατέρα! Θα φύγω μαζί της!». Ο πεθερός μου, που λέτε γλυκά μου κοριτσάκια, έπεσε σε βαθιά περισυλλογή, με όσα του'πε θαρρετά ο Στάμος μου. Κατόπι, ξεροκαταπίνοντας, ακούστηκε να λέει: «Ωραία... παλικάρι μου... πες πως εγώ πείθομαι και πιστεύω όσα μου

αραδιάζεις τωραδά... Τον κόσμο, όμως, που περιμένει κιόλας απόξω να μάθει το 'χαμπέρι' πως η νύφη βρέθηκε 'εντάξει', πώς θα τον κάμουμε ζάφτι; Σε ρωτάω! Τι θα του δείξουμε, για να πειστεί και να φύγει για να το διαλαλήσει; Μήπως προτείνεις να σφάξουμε τον κόκορα, για να ματώσουμε το σεντόνι...; Δε μ' αρέσει σαν ιδέα... μοιάζει με φτηνή κατεργαριά.» Ο άντρας μου απάντησε αμέσως: «Δε χρειάζονται αυτά, πατέρα... αυτά είναι επίσης караγκιοζιλίκια... ας τα κάμουν άμα θέλουν άλλοι.» «Εμ' τότενες, γιόκα μου...» «Άστο σε μένα, πατέρα, έχω τη λύση βρεμένη...» Ύστερα, ο Στάμος πήγε στο μπαούλο, που ήταν στη γωνιά, το άνοιξε κι έβγαλε ένα παλιό κουμπουρί... Του έχωσε μέσα δυο βόλια και... ..μα για στεκάτε νια στιγμούλα, κοριτσάκια μου... ακώ κάτι πατημασιές απόξω. Πάνω στην ώρα φτάνει κι ο παππούς σας απ' το καφενείο. Ας αποσώσει ο ίδιος, άμα θέλει τούτηνε την ιστορία, που φαγωθήκατε να σας την πω. Νάτος μπαίνει...

- Γεια σας, καλά μου αγγονάκια κι ευγενικά μου κυρά! είπε χαρωπός ο Στάμος, ακουμπώντας στον τοίχο το μπαστούνι του .

- Καλώσ' τον τον αγαπημένο μας παππούλη!

- Τι τα λέτε...; Μήπως σας έκοψα από κάτι σοβαρό; Να με σ' μπαθάτε...

- Μας έκοψες, είπε η γιαγιά, αλλά σε σ' χωρνάμε... Έλα και σε χρειαζόμαστε να μας πεις τι το' θέλεις εκεί το κουμπουρί που' βγαλες απ' το μπαούλο κείνο το πρωινό, μετά την πρώτη νύχτα του γάμου μας... θυμάσαι;

- Πώς σου' ρθε, γριά μ', αυτόνο, μετά από τόσα χρόνια και ζαμάνια;

- Διηγείμουν σε τούτες δω τις λίχρες, τ' αγγόνια μας, την ιστορία μας και τι κόντεψα να πάθω τότε...

- Το θ' μάμαι. Ξεχνιένται αυτάνα; Βγήκα στο χαγιάτι και μπαμ, μπουμ! έρριξα δυο κουμπουριές στον αέρα. Για την τιμή των όπλων, όπως λένε... Και της Αρετής μου, βέβαια... δε λέω. Αμέσως λακίσανε οι κουτσομπόληδες που είχανε μαζωχτεί από κάτω, όχι γιατί σκιαχτήκανε, αλλά για να πάρει, όποιος προκάμει πρώτος, τα 'σχαρίκια' απ' τους γονιούς της νύφης κι οι αποδέλοιποι να μολοήσουν και στους άλλους χωριανούς στον καφενέ πως η Αρετούλα μ' «βρέθ' κε παρθένα», λέει. Ήταν κι αυτόνο ένα σινιάλο τότε για την περίπτωση. Πάλε καλά, να λέτε, που γέναν ετσ' γιά τα πράματα κι έληξε το θέμα ίσαμ' εκεί... θέλω να ειπώ οικογενειακά και συναμεταξύ μας, γιατί ο πατέρας μου, αν δε με πίστευε σε όσα του έκρενα, θα'πρεπε να τρέχει, χωρίς λόγο, για 'πανωπρούκι' στο σ'μπέθερο... χα, χα! Σας καλύβω ή μπας και θέλετε να μάθετε και τίποτ' άλλο;

- Όχι, φχαριστούμε. Μας κάλυψες απόλυτα, παππού. Τελειώσαμε.

- Ε, αφού τελέψατε, κενώστε τώρα στα πιάτα να βάνουμε νια χασιά στο στόμα μας. Τι καλό φαί μάς μαγέρεψες σήμερα, Αρέτω μ'!

- Εκείνογιά που παράγγειλες το πρωί, γέρο μ'... Φασουλάδα!

- Άφεριμ! Σιμώστε στο τραπέζι... Να πούμε τώρα κι ένα 'Πατερημώ' σαν Ξ'τιανοί πούειμαστε, να μας έχει ο Θεός πάντα καλά...

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Γεώργιος Κόλιας του Ταξιάρχη και η Ασημίνα Αρχολέκα στις 17 Απριλίου 2019 απέκτησαν τον γιο τους Νικόλα - Ταξιάρχη.

ΓΑΜΟΙ - ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Στις 22 Ιουνίου 2019 ο Φώτης Κουτσανδριάς και η Αρτεμης Κάλλη (κόρη του Βασίλη Αρτ. Κάλλη) τέλεσαν τον γάμο τους στον ιερό ναό του Αγίου Αιμιλιανού στο Πόρτο Χέλι.
- Στις 6 Οκτωβρίου 2019 ο Νώντας Μπρούτζος και η Κατερίνα Μαρκάτου στον ιερό Ναό Αγίων Ισιδώρων στο Λυκαβηττό, βάπτισαν το γιο τους και του έδωσαν το όνομα Κωνσταντίνος.

ΘΑΝΑΤΟΙ

**Κατσιανιώτης Γεώργιος
του Κωνσταντίνου
(1940 - 2019)**

Στις 8 Νοεμβρίου 2019, έφυγε από κοντά μας ο λατρεμένος μου σύζυγος, Γιώργος Κ. Κατσιανιώτης, που γεννήθηκε το 1940 στη Καλοσκοπή.

Ενταφιάσθηκε στο χωριό που μεγάλωσε και αγάπησε συνοδευόμενος από αγαπημένους συγγενείς και φίλους. Το 40ήμερο μνημόσυνο τελέσθη στις 15 Δεκεμβρίου 2019 στον Ι.Ν Εσταυρωμένου Κολοκυνθούς.

Δέσποινα Κατσιανιώτη - Μπερμπερίδου

**Καΐλης Νικόλαος του Αντωνίου
(1970 - 2019)**

Στα 49 του χρόνια ο Νικόλας μας ταξίδεψε για τη γειτονία των αγγέλων, το βράδυ της Κυριακής 24 Νοεμβρίου. Ο πρώτος

από τους τέσσερες γιους της Ευαγγελίας Χαμηλού - Καΐλη, που πριν από 6 χρόνια έχασε και το γιο της Δημήτρη. Και τα δύο παιδιά της Βαγγελίτσας έδωσαν άνιση μάχη με την ασθένειά τους και την έχασαν. Ο Νικόλας από την πρώτη στιγμή της ασθένειάς του μας έλεγε ότι ήρθε η ώρα να ξαναταμώσει με τον αγαπημένο του αδελφό τον Δημήτρη. Δεν ήθελε με τίποτα να πονέσει και να υποφέρει... όμως δεν κατάφερε να μιλήσει, να κοιτάξει στα μάτια εκείνους που τον λάτρεψαν και να τους πει αυτά που αισθανόταν. Κενό, Σκοτάδι, Θρήνος, Θλίψη τα συναισθήματά της γυναίκας σου, της μητέρα σου, των αδελφών σου και όσων σε αγάπησαν και ήταν δίπλα σου σε όλο το μαρτύριό σου. Όμως πιστεύουμε ότι όταν έχεις ανθρώπους που αγαπάς στον Παράδεισο, τότε έχεις ένα κομμάτι ουρανού στην καρδιά σου. «Όλα είναι ένα ψέμα, μια ανάσα, μια πνοή, σα λουλούδι κάποιο χέρι θα μας κόψει μίαν αυγή».

Καλό σου ταξίδι Νικόλα!!!
Η μητέρα σου Ευαγγελία και τα αδελφά σου Ευθύμιος και Παναγιώτης.

**Βασιλειάδης Χαράλαμπος
(1974 - 2019)**

Στις 21 Οκτ. 2019, έφυγε ξαφνικά από κοντά μας, λόγω ανακοπής καρδιάς, ο Χαράλαμπος Βασιλειάδης, γιος του Αχιλλέα και της Εριέτας Βασιλειάδη, με καταγωγή από τον Πόντο. Ο Μπάμπης γεννήθηκε την 1η Οκτωβρίου 1974. Οι γονείς του, εξαιρετική οικογένεια, του έδωσαν γερές βάσεις, αλλά και ηθικές αρχές που τον βοήθησαν να διαμορφώσει έναν αξιοθαύμαστο χαρακτήρα, με πραότητα, ευγένεια, ευστροφία πνεύματος, χαμόγελο και εκλεπτυσμένο χιούμορ. Σπούδασε Πολιτικός Μηχανικός και ασκούσε με επιτυχία αυτό το επάγγελμα, έχοντας δικό του γραφείο στην Αθήνα. Το 2009, νυμφεύτηκε το εκλεκτό του ταίρι. Αυτό, ήταν η αδελφή του καλού του φίλου - και Πολιτικού Μηχανικού επίσης - Γιάννη Β. Δανιήλ, η Παναγιώτα (Γιούλη), κόρη της Ελευθερίας και του Βασίλη Ιωάννη Δανιήλ, με την οποία απόκτησε

δύο θαυμαστά παιδιά, τον Αχιλλέα και την Ελευθερίτσα. Αλλά, σαν κεραυνός εν αιθρία, ήρθε, μετά από 10 χρόνια ευτυχίας, ο αναπάντεχος χαμός του την αποφράδα μέρα, χτυπώντας αλύπητα τη δική του οικογένεια, που ήταν παρούσα στο σπίτι, αλλά και όλους εμάς τους συγγενείς και τους αμέτρητους φίλους που είχε, λόγω του ήθους που τον διέκρινε. Ήταν κοσμογάπητος! Και η απορία όλων, σαν το μάθανε, ήταν μία και μόνη, καθώς τρέχανε τα δάκρυα: «Γιατί...! Γιατί, Θεέ μου... αυτόν τον άνθρωπο, τώρα! Ανεξερευνήτες οι βουλές Σου...»

Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε στον Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στο Ελληνικό. Στη συνέχεια, με την παρουσία πλήθους κόσμου που παραστεκόταν στη Γιούλη, η οποία έδειξε μέσα στον πόνο της, απaráμιλλη γενναιότητα, ψυχικό θάρρος και αντοχή σ' αυτές τις τραγικές στιγμές, η ταφή έγινε, λίγο πιο 'κεί, στο Κοιμητήριο των Ποντίων, μέσα σε βαθιά συγκίνηση και με τον πρέποντα σεβασμό στον αξιοπρεπή βουδό θρήνο και των γονιών του Μπάμπη.

Λατρεμένο Μπάμπη... Είθε, ο Θεός να σε αναπαύσει. Στην σύντομη ζωή σου, υπήρξες υπόδειγμα για μίμηση. Δικαιούσαι τον Παράδεισο. Ας είναι ελαφρύ το χρώμα που σε δέχτηκε.

...Στις 24 Νοε. 2019, στον Ι.Ν. της Αγίας Τριάδας, στο Ελληνικό, τελέστηκε και το μνημόσυνο των 40 ημερών, για τον υπέροχο αυτόν άνθρωπο.

Νίκος Ιωάν. Δανιήλ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Την Κυριακή 15 Δεκεμβρίου 2019, στον Ι.Ν. Αγ. Ανδρέα Γαλατσίου, τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής του Λουκά Ν. Μώρη. Παρευρέθηκαν συγγενείς και φίλοι, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά που τίμησαν την μνήμη του με την παρουσία τους για ακόμα μία φορά. Οικογένεια Λουκά Ν. Μώρη.

Για την επικοινωνία
των μελών μας με τον ιερέα
του χωριού μας και τους
επιτρόπους της εκκλησίας μας:
ιερέας **Περδικάρης Γεώργιος**
6942840561 και
Όλγα Αλεξίου 6937782595

Βράβευση νέων φοιτητών ΑΕΙ

Ο Σύνδεσμος στη Γενική Συνέλευση στις 26 Ιανουαρίου θα βραβεύσει τους φοιτητές που εισήχθησαν στα ΑΕΙ το Σεπτέμβριο του 2019.

Γκινόπουλος Κωνσταντίνος,
University of Groningen – BSc in
Physics (ΟΛΛΑΝΔΙΑ)

Καλογήρου Σοφία, Πανεπιστήμιο
Αιγαίου / Τμήμα Περιβάλλοντος

Καραχάλιος Ιωάννης, Γεωπονικό
Πανεπιστήμιο / Τμήμα Περιφερειακής
και Οικονομικής Ανάπτυξης. (Αμφισσα)

Κόλλιας Ορέστης, Εθνικό και
Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών/
Φιλοσοφική Σχολή.

Κολλύρη Βασιλική, Πανεπιστήμιο
Κρήτης/ Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης.
(Ρέθυμνο)

Κολλύρη Κωνσταντίνα, Πανεπιστήμιο
Αιγαίου / Τμήμα Οικονομικής και
Διοίκησης Τουρισμού. (Χίος)

Κυριαζής Αθανάσιος, Πανεπιστήμιο
Πατρών / Τμήμα Μηχανολόγων και
Αεροναυπηγών Μηχανικών

Μαντά Ασημίνα, Γεωπονικό
Πανεπιστήμιο / Τμήμα Διοίκησης

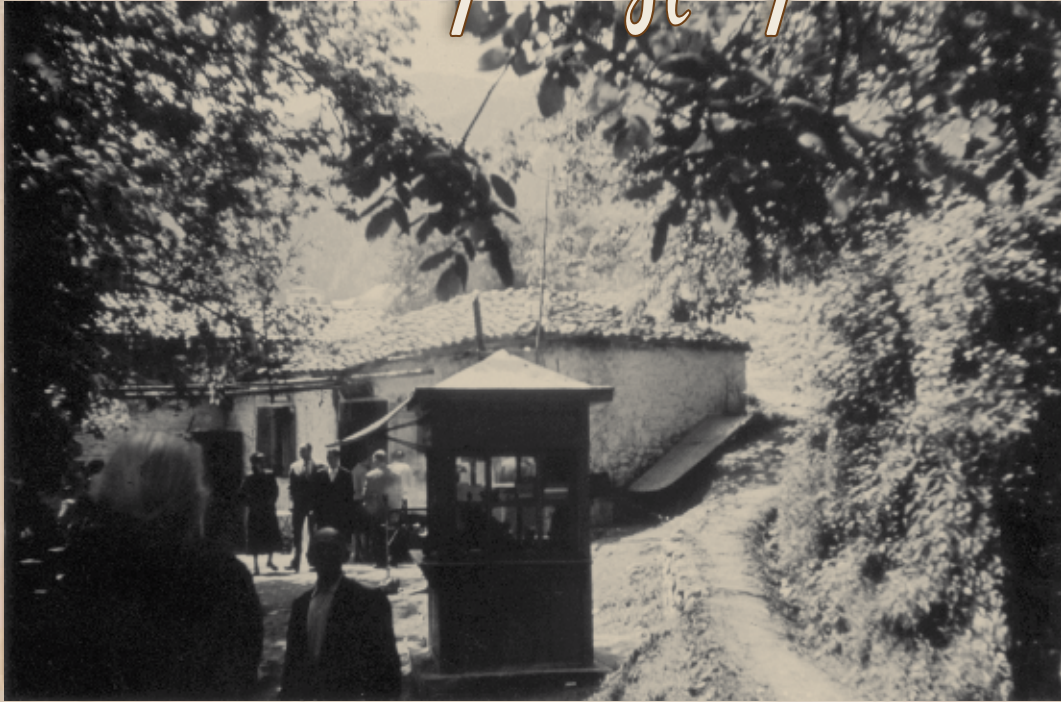
**Γεωργικών Επιχειρήσεων &
Συστημάτων Εφοδιασμού. (Θήβα)**

Μαντζός Αθανάσιος, Πανεπιστήμιο
Πειραιά / Τμήμα Οικονομικής
Επιστήμης.

Σύρου Μαρίνα, Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / Νομική
Σχολή.

Τσαντήλας Λεωνίδας, Πανεπιστήμιο
Δυτικής Αττικής / Σχολή Μηχανολόγων
Μηχανικών.

παιδιά φωτογραφία

Το 1960 στο χώρο του σημερινού κοινοτικού καταστήματος ήταν το παλιό βακούφικο κατάστημα, το περίπτερο με τον περιβάλλοντα χώρο και στο βάθος αριστερά φαίνεται η σκεπή του παλαιού κοινοτικού γραφείου.
Φωτο: από το αρχείο του Συνδέσμου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου
Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»
και η Εξελεγκτική Επιτροπή
σας εύχονται
ευτυχισμένο το νέο έτος!